UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
JAN 25 1919

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester. Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 3 Vol. VI. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 16d. Sausio (January), 1919 m. 5 cents per copy Metai 6

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879.

Taikos Konferencija Prasidėjo.

Kruvini mušiai Berline tarp Eberto valdžios ir Raudonųjų. Bolševikai ir Lenkai kovoja Lietuvoje. Paderewskis pašautas. Milžiniškas Streikas Argentinoj; šimtai ypatų užmušta; anarchija Buenos Aires mieste. Republika Luxemburge. Trockis suareštavo Leniną? Anglai norėjo priimti bolševikus Taikos Konferencijon; Francija tam priešinga.

Anglija nesiųs daugiau kareivių Rusijon.

Londonas, sausio 7 d. — Pranešama buk Anglijos valdžia visiškai neketina siųsti daugiau kareivių Rusijon. Tuo tarpu Rusijoj randasi 20,000 anglų kareivių.

132 amerikonų žuvo Rusijoj.

Washington, sausio 7 d.— Iki sausio 4 d., tik 132 Suv. Valstijų kareivių (tame skaičiuje 6 oficieriai) mirė šiaur Rusijoj, nuo žaizdų, ligų arba buvo užmušti mušyje. Pranešama buk Amerikonai kareiviai Rusijoj turi užtektinai maisto ir drabužių ir yra gerame upe.

Gorkis sovietų narys.

Zurich, sausio 7 d. — Maxim Gorky, garsus rusų rašėjas ir revoliucijonierius anot pranešimo iš Rusijos tapo išrinktas nariu Petrogrado Sovieto (Darb. ir Kareivių Tarybos.). Išpradžių Gorkis buvo priešingas bolševikams, bet dabar matomai prisidėjo prie jų.

Betvarkė Lenkijos miestuose.

Varšavas, sausio 7 d. — Lodze ir kituose lenkų miestuose viešpatauja didžiausia betvarkė. Darbo nėra, nes truksta žalios medegos, vienok darbininkai turi už ką pragyventi, nes atima nuo turtingesniųjų. Parodos dar bininkų su raudonom vėliavom nuolat tebeina.

Varšave tai irgi bedarbė; tik vien "džanitoriai" ir "veiteriai" dabar turi puikius laikus. Veiteriai reikalauja 15 nuošimčio restaurantų pelno, o kukoriai net 25 nuošimčio. Džaniteriai dirba 10 val. Pryšakinės budinkų dalįs buna uždarytos nuo 9 val. vakare ir jei žmonės vėliau įeiti, tai turi užmokėti bausmę 1 markės kas syk.

Ex-caro duktė sako tėvas dar gyvas.

Londonas, asusio 8 d. — Iš Archangelsko pranešama, buk didkunigaikštis Kyrilius 18 d. lapkričio pranešė, kad gavo laišką nuo ex-caro duktės Tatianos, kuriame tvirtinama buk dar visa cariška šeimyna gyva. Koks tai grafas T—buvo nušautas vieton ex-caro. Pastarasis pabėgo ir dabar enžinia kur yra.

Paėmė 31,000 bolševikų nelaisvėn.

Washington, sausio 8 — Omsko valdžios kariumenė sumušė didelę bolševikų armiją ir paėmė 31,000 nelaisvių; kovojimas atsibuvo rytų Rusijoj, palei Sibiro ru bežių. Visas Sibiras sakoma dabar pritaria Omsko valdžiai.

Trockis suareštavo Leniną?.

Kopenhagenas, sausio 8— Anot pranešimo iš Maskvos, Trotskis, bolševikų karės ministeris neva suareštavo Leniną ir pats apsiskelbė diktatoriu. Priežastis Lenino suareštavimo sakoma buvo, kad Leninas norėjo vienytis su rusų menševikais— t. y. viduriniais socialistais, o Trotskis to nenorėjo.

Rusijoje, sakoma buk Latvių bolševikai suareštavo visus buržujus ir panaiki no privatinę nuosavybę.

Bolševikai skerdžia lenkus Vilniuje.

Varšavas, sausio 8 d. — Bolševikai, išvarę lenkų miliciją iš Vilniaus (ką lenkų milicija veikia Lietuvos sostinėje? **Red.**), ir visiškai užėmę tą miestą pradėjo skersti lengų gyventojus, sako lenkų pranešimas, už tai, kad lenkai buvo priešinęsi ir suareštavę arba sušaudę vietos bolševikų komitetus. Lenkai neturėjo kanuolių ir jiem truko patronų. Jie pasitraukė į Lanovarovą, kur vokiečiai juos nuginklavo ir pasiuntė į Baltstogę; ten vokiečiai juos apiplėšė ir gražino į lenkų teritoriją.

Paderewskis nori sutverti naują ministerių kabinetą, jei socialistai pasitrauks iš dabartinės ministerijos. Gen. Pilsudskis nesutiko su tuo. Lenkams buvo pranešta, kad gaus pagelbą nuo sąjungiečių tik kuomet bus pas juos vidujinė vienybė.

Kunigaikštis Sapieka, kuris neseniai sukilo prieš Pilsudskį, yra kalėjime.

Ebertas šaukiasi į minią.

Londonas, sausio 8 d. Keleta šimtų žmonių buvo užmušta praeitų dienų kovojime. Berlino gatvėse Eberto valdžia rodos ima viršų; ji sutraukė daug kareivių prie miesčiuose; pats Hindenburgas sakoma Berline. Ebertas ir Scheidemann atkartoninai šaukiasi į minias, kad užstotų už laikinę valdžią prieš "bepročius spartakiečius."

Tuo tarpu spartakiečiai vis turi policijos viršiausas kvarteras ir keletą gelžkelio stočių.

Ex-kaizeris pasveiko.

Amerongen, sausio 8 d.— Vokietijos ex-kaizeris jau beveik visiškai pasveiko. Va kar jis pirmą kartą į keletą sąvaičių galėjo išeiti pasivaikščioti Amerongen pilies darže.

Spartakiečiai sumušti.

Kopenhagenas, sausio 9d. —Ebertui ištikima armija jau užėmė visus viešus viešus budinkus, viduryje miesto gelžkelio stotis ir spartakiečių organą "Radoną Vėliavą" (buvusį Vorwaerts). Kruvini mušiai atsitiko 8d. sausio ir daugelis žmonių buvo užmušta, prm negu spartakiečiai buvo apgalėti. Jie dar vis laiko tulų laikraščių biurus ir kitas vietas.

Iš Muencheno pranešama, kad spartakečiai kelia riaušes Dresdene, Braunschweige, Essene ir kituose dideliuose miestuose.

Berline sakoma tapo paskelbta karės stovis.

Paryžius. Sąjungiečiai sakoma pritaria Eberto valdžiai ir pagelbės jam įvesti tvarką Vokietijoj, pasiųsdami komisijas, kurios išaiškins, kad Vokietijai bus suteikta maisto ir šiaip reikmenų tik jeigu ten bus tvarka.

Sinn Fein padarė konstituciją Airijai.

Londonas, sausio 9 d. — Laikraštis **Globe** šiandien paskelbė konstituciją, kurią airių revoliucijonška draugija Sinn Fein neva sudarė. Šioj konstitucijoj pranešta buk Airija turi buti nepriglumnga republika, kuri priešinsis visokiais budais Angljos arba by kokios kitos tautos bandymui valdyti Airiją. Toliau pranešama buk nutarta sušaukti isteigiamąjį Seimą, kad aptartų Airijos reikalus.

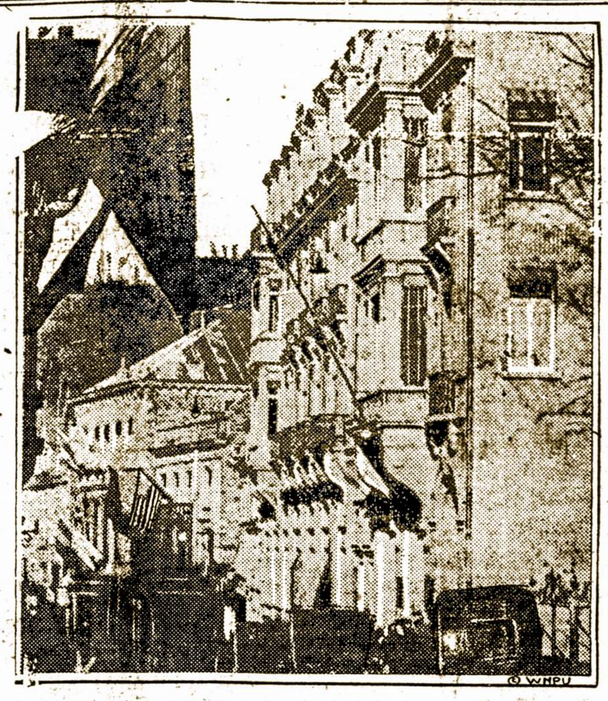

Vokietijos Viršiausios Armijos Kvartieros mieste Spa, kur ex-kaizeriui buvo pranešta taikos išlygos. Iš čionai dabar Sąjungiečių Sandaros komisija prižiuri, kad vokiečiai išpildytų sandaros išlygas.

Leninas uždarytas Kremline?

Washington, sausio 10 d. — Anot žinių gautų iš Šveidjos, Trotskis, pasiskelbęs diktatorium ir suareštavęs Leniną, uždarė jį Kramline. (Šios žinios apie areštavimą Lenino nepatvirtintos. **Red.**)

800,000 mirė nuo influenzos Italijoj.

Roma, sausio 10 d.— Narys Italijos parlamento šiandien pranešė, kad net 800,000 ypatų žuvo nuo influenzos Italijoj ir kad epidemija dar vis tęsiasi. Jis prašė valdžios, kad darytų ką tik galima sulaikyti epidemiją.

Nori duoti ukes kareiviams.

Washington, sausio 10 d. — Suv. Valstijų vidujinių dalykų sekretorius Lane šiandien prašė kongreso, kad suteiktų $100,000,000 del prirengimo 215 milijonų margų pustos žemės del ukių, kurios turėtų buti išdalintos tarp sugrįžusių kareivių . Žemę turėtų prirengti patįs kareiviai, už ką valdžia jiems užmokėtų, kaip abelnai darbininkams. Išsirinkę ukes, jiem butų duota 40 metų del užmokėjimo už jas valdžiai.

Sekretorius tvirtino, kad reikia kuogreičiausia surasti darbo del šimtų tukstančių kareivių.

Vokiečių Raudonųjų spėkos mažėja.

Berlinas, sauiso 10 d. — Eberto-Scheidemanno valdžios pozicija kas valanda tvirtyn eina, o spartakiečių spėkos mažėja, anot pranešimo šiandien išleisto laikinės valdžios. Kovojimas tarpe abiejų pusių del laikraščių ofisų, gelžkelių stočių ir viešų budinkų vienok dar tesiasi. Ebertas sutraukė Berlinan į 80,000 kareivių, kuriuos sakoma ketina vartoti prieš spartakiečius, jei šie nepasiduos. Vokiečių armijos orlaivininkai mėto bombas ant budinkų, kuriuos spartakiečiai laiko.

Spartakiečiai visai apgalėti.

Paryžius, spalio 11 d. — Paskutinės žinios gautos iš Berlino sako buk spartakiečiai buvo visai apgalėti, daugelis amunicijos darbininkų, kurie jiems pritarė, dabar visai atsimetė nuo jų. Armija ir buržujai tvirtai palaiko Ebertą.

Švedijos jureiviai sustreikavo.

Stockholm, sausio 11 d.— Švedijoj ištiko generalis jureivių unijos streikas, kuris paliečia beveik visus portus ir grąsina Švedijai stoką maisto ir žalios medegos.

Milžiniškas streikas Argentinoj; daug kraujo pralieta.

Buenos Aires, sausio 11— Jau kiek laiko kaip čia tęsėsi milžiniškas streikas, kuriame dalyvavo suviršuje 100,000 streikierių.

9 Sausio, streikieriams susikirtus su policija, 150 ypatų tapo užmušta. 20,000 streikierių apsupo Vasena plieno dirbtuvę ir bandė išvaryti streikiaužius. Tuomet valdžia iššaukė kariumenę su kanuolėm. Betvarkė viešpatavo visame mieste. Apie 50 unijų dalyvavo streike. Maždaug visos miesto industrijos sustojo dirbę; gatvekariai nevaikščiojo; didelės krautuvės buvo uždaryta.

10 d. sausio, gen. Dellepieane, komandantas armijos veikiančios prieš streikierius, apšaukė karišką diktaturą ir paėmė į savo rankas visas valdžios spėkas. Jis pasiryžęs užbaigti streiką; valdžia anot jo, negana stipriai veikė. Šiandien daugiau žmonių buvo užmušta. nuolat besitęsiančiuose mušiuose, visose dalyse miesto. Streikieriai sudegino daug automobilių. Kaip 3val. po pietų buvo pranešta, kad visi Argentinos gelžkeliai sustojo ėję. Streikieriai sudegino visus laikraščius, kurie išėjo išskyrus socialistų organą. Kukoriai ir veiteriai hoteliuose sustreikavo. Visa bėda streiko sukėlimo yra primesta rusų bolševikams. Katalikų bažnyčia tapo sudeginta. Jau daugiau nė 200 žmonių žuvo.

11 d. sausio, pranešta, kad komitetas, kuris vedė streiką nutarė taikintis. Kovojimas šiandien vienok tebėėjo ir dar apie 20 ypatų buvo užmušta. Streikieriai pasiryžo sustabdyti maisto pardavimą ir pranešė, jog sušaudys krautuvininkus, kurie pardavinės maistą. Anarchija dar didesnė mieste. Streikieriai bei visoki anarchistai visai nepaiso savo vadų, plėša, degina, muša ką tik nori. Didžiuma žmonių užsibarikadavę savo namuose ir bijosi pasirodyt ant gatvių.

Paderewskis pašautas.

Londonas, sausio 11 d. — Lenkas bolševikas bandė nužudyti Paderewskį, bet tik lengvai pašovė; keli bolševikai, kurie dalyvavo suokalbyje užmušti Paderewski tapo suareštuoti. Paderewskis ir kiti lenkų vadai dar nesusitaikė kaslink Lenkijos valdžios.

Spartakiečių vadai suareštuoti.

Londonas, sausio 12 d. — Ledebour ir Meyer, nepriglumingi socialistai, kurie prisidėjo prie spartakiečių tapo suareštuoti. Liebknechtas sakoma pasiuntę savo šeimyną Šveicarijon. Rožė Luxemburg, garsi spartakietė suareštuta.

Bremene tapo įsteigta socialistiška republika anot žinių iš Muencheno.

Mieste Halle tebeina civilė karė. Rusai bolševikai sakopa liepė spartakiečiams laikytis, prižadėdami suteikti jiems pagelbą.

Anglai norėjo priimti bolševikus į Taikos Konferenciją.

Paryžius, sausio 12 d. — Šiandien paaiškėjo, kad Anglijos premieras Lloyd George norėjo priimti rusų bolševikų atstovus į Taikos Konferenciją. Bolševikai pirmiausia to prašė, kiek laiko atgal, bet Francija tuo jau atmetė jų pasiulymą, o Anglija norėjo jį priimti ir kvietė Franciją, kad ant to sutiktų. Francuzai griežtai atsisakė tą daryti.

Suareštavo 2,000 streikierių.

Buenos Aires, sausio 13— Policija suareštavo suviršuje 2,000 streikierių bei anarchistų čionais. Didžiuma iš jų esą rusų revoliucijonieriai. Betvarkė dar viešpatauja čionai. Nutarta apskelbti karės stovį.

30,000 sustreikavo Peru.

Lima, Perų (Piet. Amerikoj) sausio 13 d. — Apie 30,000 darbininkų sustreikavo Limoj ir Callao. Streikieriai nori 8 val. darbo dienos ir mokiesties pakėlimą. Vsos dirbtuvės ir krautuvės uždaryta; streikieriai turėjo kelis susirėmimus su policija, bet kariumenė už laiko tvarką.

Taikos konferencija prasidėjo.

Paryžius, sausio 13 d. — Nors tikros, pilnos sesijos taikos konferencijos tik prasidės 18 d. sausio, bet jau vakar susirinko viršiausia sąjungiečių taikos konferencijos taryba, atstovaujanti Angliją, Franciją, S. V. ir Italiją, ir pradėjo oficijales diskusijas.

Antra sesija, kurioj dalyvavo jau daugiau delegatų ir šiaip žymių ypatų buvo 13 d. sausio. Bet dar nieko neaptarta apie taiką, ale tik diskusuota ką daryti link bolševikų. Neprieita prie sutarimo. S. V. ir Anglija nori veikti prieš bolševikus ekonomišku budu, o Francija nori vartoti karišką spėką.

Republika Luxemburge.

Londonas, sausio 14 d. — Luxemburge tapo paskelbta republika 12 d. sausio ir kunigaikštė Marie Adelaide pasitraukė iš sostinės. Vėliausios žinios sako, buk republika tik tęsėsi 6 val. ir paskui vėl įvyko permaina, bet nežinia dar kokia.

Savaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.00 —— Pusei Metų - $1.00
Kitose Viešpatystės Metams - $2.50 —— Pusei Metų - $1.25
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.00 —— 6 Months - - - $1.00
To Foreign Countries - - $2.50 —— 6 Months - - - $1.25
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

IŠ AMERIKOS

Daugelis žuvo eksplioziojoj.

Pittsburg, Pa. Apie 20 ypatų, daugiausia moterų, tapo užmušta, o dar daugiau buvo sužeista, kuomet eksplioziją sunaikino judamųjų paveikslų filmų sandėlį šiame mieste 7 d. sausio.

Vienarankis užmušė 5 ypatas.

Omaha, Neb. Tulas William Barnes, vienrankis "insurance" agentas mirtinai nušovė savo numylėtinę, jos kudikį, brolį ir tėvus, pas kui pats nusižudė. Priežastis buvo, kad jo numilėtinė (našlė) atsisakė su juo apsivesti.

Pragyvenimas pakilo ant 70 nuoš.

Boston, Mass. Suv. Valstijų tautinė industrijos komisija pranešė, but S. Valstijose, abelnai imant, nuo liepos mėn. 1914 iki lapkričio 1918, pragyvenimo kainos pakilo ant 70 nuošimčių. Tai yra, ką galima buvo nupirkti 1914 m. už dol. dabar reikėtų mokėti $1.70.

Bolševikų veikimas Amerikoje.

New York. Valdžios agentai, kurie sekė pirmiau vokiečių veikimą, dabar veiks prieš bolševikus, kurių čia esą 5 grupės. Bolševizmo platinimasis esąs didelis. Susekta yra, kad slapti Lenino ir Trotzkio agentai atvyko čionais atsivždami arti $500,000 del propagandos.

Jų agentai esą veikia slaptai dirbtuvėse ir laiko slaptus susirinkimus. Bandoma patraukti visas kairesnes darbininkų draugijas prie bolševikų. Jie tikisi titraukti kairuosius narius nuo Amerkos Darbo Federacijos. Agituojama tarpe darbininkų už steigimą darbininkų tarybų sulyg Lenino ir Trockio plenų.

Valdžios agentai turi surašą 2,000 agitatorių New Yorko mieste, taip-gi surašai padaryti Chicagoje, Philadelphijoje, Bostone ir kitose vietose, ir veikimas visų ypatų, kurios randasi tuose surašuose yra sekamas.

Krasos valdininkai atydžiai tėmija tris laikraščius, kurie eina iš Bostono ir New Yorko, anglų kalboje.

Daugelis bolševikų yra svetimų šalių piliečiai ir gali buti išvaryti iš šios šalies. Bet manoma, kad toks pasielgmas pagelbėtų jų propaganda.

Daugiau negu 500,000 esą bolševikų pasekėjų ir jų šalininkų viename New Yorko mieste.

5 Socialistų vadai nuteisti.

Chicago. Penki socialistų vadai, tame skaičiuje Victor Berger, išrinktas kongresmanu iš Milwaukee ir Adolf Germer, socialistų centro sekertorius, tapo atrasti kaltais daryme suokalbio sutrukdyti Suv. Valstijų karės veikimą. Jiems gresia didelė bausmė.

30 ypatų žuvo trukių susidaužymuose.

Batavia, N. Y. 12 d. sausio, apie 3:80 val. ryte, 2 traukiniai susidaužė netoli čionai. Žmonės viename traukinyje daugiausia miegojo, kuomet nelaimr atsitiko. 21 ypatos tapo susyk užmušti, o visi kiti pasažieriai buvo sužeisti.

Philadelphia. 13 d. sausio, du traukiniai sudaužė apie 15 myl. nuo čionai. 9 ypatos tapos ant vieto užmušti, o suviršu 20 buvo sužeisti.

Didelis streikas New Yorke.

New York. Nuo 9 d. iki 11 d. sausio čionai tęsėsi didelis streikas prieplaukos darbininkų, kuris suiaikė beveik visą judėjimą prieplaukoj. Streikieriai reikalavo 8 val. darbo dienos įvedimo ir pakėlimo mokesties. Apie 16,000 pajurės darbininkų dalyvavo streike. Streikieriai tik tuomet apsiėmė taikintis, kuomet gavo paraginimą nuo Prez. Wilsono, kablegramu. Karės Darbo Boardas užsiims sutaikymu darbininkų ir darb-

PRAKALBOS

Subatos vakare 18 sausio Lietuvių svetainėje, Endicott street, atsibus prakalbos. Kalbės **Pius J. Žuris,** organizatorius lietuvių čeverykų dirbtuvės Montelloje. Kalbės apie Amerikos lietuvių reikalus, taip-gi apie Lietuvos Atstatymo Bendrovę ir apie organizavimą čeverykų bendrovės Montelloje. Worcesterio lietuviai yra kviečiami kuoskaitlingiausiai atsilankyti. Pradžia 7:30 vakare.

Santa Barbara, Cal. plumberiai uždirba $7 ant dienos.

Pranešimas Iš Washingtono

Rudenio pereitų metų Lietuvių viltis buvo pakilę. Spalio 26 d. po Vid-Europos Unijos globa, dvylika tautų vidujinės Europos Philadelphijoj, Independence Hall'ėje, paskelbė nepriklausomybę. Tarp tos dvylikos tautų buvo ir Lietuviai.

Lietuviai įgavo vilties, kad veik jų valstija bus Amerikos valdžios pripažinta. Kuomet 11d. lapkričio buvo paskelbta taika, rodosi, kad amerikiečiai ištiesų interesuojasi Lietuvos nepriklausomybės klausymu. Buvo sustatyti tekstai nepriklausomybės deklaracijos ir perstatyti abiejų Tarybų susivažiavimui 26 ir 27 d. lapkr. Tada visos musų viltis buvo sukoncentruotos prie Vid-Europinės Unijos. Tarybų priimtąjį deklaracijos tekstą buvo apsiėmę apdirbti tos pačios įstaigos, kurios rengė nepriklausomybės deklaraciją Čeko-Slavokams.

Da prieš Tarybų susivažiavimą gavome žinių nuo Amerikos valdžios, kad Lietuviškasai Šveicarijos Komitetas, remdamasis ant provokiškumo kai-kurių Lietuvos Tarybos Vilniuje narių prašąs pripažinimo ne Vilniaus Tarybos, tik Augščiausios Šveicarijos Tarybos.

Susižinojęs apie tai, Pildomasis Tarybų Komitetas išsiuntė 17 d. lapkričio vardu p. Mastausko Šveicariečiams kablegramą, kurioje pasakė, kad: "Politiškoji situacija reikalauja reorganizacijos Vilniaus Tarybos. Šveicarų komitetas privalo su jiems kooperuoti ir jiems gelbėti. Praneškite apie politinį stovį Lietuvoje."

Tokioje pat prasmėje kablegramos buvo pasiųstos ir p. Augštuoliui į Stockholmą, kad painformuotų Vilniaus Tarybai reikalingumą persiorganizavimo.

Veikiai atėjo žinių, kad Vilniaus Taryba ištiesų persiorganizavo. Tada 23 d. lapkričio šveicariečiams buvo pasiųsta kablegramą. "Mes užgiriame naują Lietuvos valdžią ir pripažįstame jos autoritetą. Sutikite pirmininką (Čecho-Slovakijos), p. Masariką Francijoje arba Šveicarijoje."

Lapkričio 26 d. buvo vėl siųsta kablegrama Šveicarijos Komitetui. "Atsiųskite tekstą Nepriklausomybės Deklaracijos arba principus naujo Lietuvos rėdo ir telegrafuokite Pild. Komitetui įgaliojimą. Tada mes galėsime pasekmingai rupintis pripažinimu ir išgavimu reikalingų (Lietuvai) paskolų.

Grįžę iš Tarybų posėdžių lapkričio 26 d. Washingtonan, mes radome iš Šveicarijos prisiųstą tokį kablegramą: "Tautos Tarybai (Amerikoje): Yra butinai ir neišvengtinai reikalinga, kad Amerikos valdžia pripažintų Augščiausiąją Tautos Tarybą Šveicarijoje. Veikite energingai. Pakštas."

Jam buvo atsakyta:

"Lietuvių Tautinės Tarybos turėjo suvažiavimą ir priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad Amerikos valdžia pripažintų provizorį rėdą Vilniuje. Jus privalote kooperuoti ir gelbėti Lietuvos valdžiai, kuri vienatinė gali buti pripažinta."

Persiorganizavus Lietuvos Tarybai ir Ministerijai, musų Pild. Komitetas, kad neardžius vienybės, norėjo gauti ir paskelbti jų Deklaracija ir principus ir laukė jos teksto.

Antra, pasiskelbus Šveicarų Komitetui Augščiausiąja Lietuvių Taryba, kilo keblumai, ant ko mums ir Amerikos valdžios atstovai s' kreipė atydą.

Trečia, autoritetas Vid-Europos Unijos matomai mažėjo ir nuo pradžios gruodžio mėnesio, taikai besiartinant, politiškoji atmos fera regimai mainosi.

Gruodžio 5, ant musų nuolatinių klabinimų, Amerikos valdžia pranešė, kad nors ji prielankiai žiurinti į Lietuvos nepriklausomybės klausymą, bet tuom tarpu neesanti pasirengusi pripažinti jokios Lietuvių valdžios.

Nenusimindami tuomi, judinome pavienes įstaigas ir pavienis asmenis, aiškindami žodžiais ir memorandumais ir memorialais apie mus reikalus ir troškimus. Tuom tikslu buvo atspausta ant greitųjų keliosdešimts kopijų memorandumo, kuris atsakomais laiškais buvo įteiktas visokioms valdžios įstaigoms, ambasadoms ir įtekmingiems pavieniems politikams.

Gruodžio 3 d. senatorius Lodge perstatė tą Liet. Pildomojo Komiteto "memorandumą" Senatui išreiškė Lietuviams sympatijos, patarė tą raštą atspausti, kaipo Public Document, ir perduoti komitetui Užsienio dalykų. 10 d. gruodžio tas pats Senatorius įnešė Senatan resoliuciją, kad "opinioje Senato, Lietuva privalo buti nuo Rusijos atskirta ir jai turi butsuteikta nepriklauso mybe ir kad panašios teisės privalo buti suteiktos Latvijai ir Estonijai.

Kada Rusai, po bolševiku vardu pradėjo skverbtis į Estoniją, Latviją ir Lietuva, musų Pild. Kom. po kiek kartų žodžiu ir raštu perstatė State Departmentui pavoju, kur gresia Lietuvai iš rytų pusės taip lygiai ir pavojų grėsianti nuo Lenkų.

Gavę žinių, kablegrama datuota 11 d. gruodžio, jog kun. Dabužis ir p. Pakštas išstojo iš Augščiausiosios Liet. Tarybos delto, kad Prusų Lietuviai tenais prilaiko atstovybę, "kad Gardino gubernija yra Lietuviška ir kad žydai ir lenkai jau įstojo Tarybon ir Socialistai grįžo; taigi, kad visos Lietuvių partijos Lietuvoje eina išvien ir kad svetimi gaivalai — Žydai, Baltrusai prisideda prie Lietuvos ir Prusų Lietuva, atsiskyrusi nuo Vokietijos taipgi prie Lietuvos jungiasi. Šią pastarąją žinią plačiai patvirtino ir Lausannos Buletinas, ir gautasai iš Šveicarijos paskutinis Num. (Gruod. Mėn.) Pro Lituania.

Pild. Kom. sustatos tam tinkama memorandumą įteikė Amerikos valdžios įstaigoms ir Valstijų ambasadoms, reikalaudami dabar, kada Lietuviai parodė save kaip ir patapsisprendimais pripažinti Lietuvą nepriklausomaja valstija.

Taigi par visą šį laiką ir Tarybos ir Pild. Kom. neiiovė ir neliauja veikes tik vienoje pakraipoje, kad turi gauti Lietuvai nepriklausomybę. Visos kitos mintįs nedaleidžiamos.

Kun. J. Žilius,
Sekr.

Theodore Roosevelt

Jo gyvenimas ir darbai.

Įdomu susipažinti nors trumpai su neseniai mirusio Suvienytų Valstijų eks-prezidento, pulkininko Theodore Roosevelt'o gyvenimu, ne vien deltò, kad iš paprastų gyvenimo aplinkybių jis mokėjo iškilti ir ingyti taip didelį populiariškumą visame pasaulyje; bet ir del jo darbų, jo pastangų įvairiuose užsiėmimuose.

Kudikystėje silpnas.

Gimė Theodore Roosevelt 1858 metuose, New Yorke. Jo tėvas buvo holandiečių kilmės, o motina paėjo iš anglų kilmės. Kudikystėje jis buvo labai silpnas kad jam negalima buvo žaisti su kaimynų vaikais. Pradedamąjį mokslą jis įgijo nuo privatinių mokytojų. Tėvas jo buvo stiklų pirklys, importavo stiklus iš kitų šalių ir buvo gana pasiturintis žmogus. Savo sunui jis buvo tikru draugu.

Nuo mažens, Teodoras turėjo palinkimą prie skaitymo. Skaitė daug iš istorijos veikalų ir šiaip apysakų ir buvo gamtos mokslo mylėtoju. Apart to, jis užsimdavo gimnastika, su kuria sustiprino savo sveikatą ir pergalėjo dusulį, kuris jį vargino nuo mažens.

Universitete smarkiausias ant kumščių.

Septiniolikos metų amžiaus Theodoras pastojo Harvard'o universitetan. Nors jis neatsižymėjo tenais kaipo atletas, "baseball' lošejas, vienok jo sveikata sustiprėjo taip, kad jis buvo tvirčiausiu kumštininku visoje mokykloje. Apie jo sustiprėjimą liudija ir tas, kad kiek vėliau, budamas Europoje, galėjo užlipti ant kalno Matterhorn (Šveicarijoj), viršunės, kas skaitosi labai sunkiu dalyku. Už ką jis buvo priimtas Londono draugijon "Alpine Club," kurin galėjo prigulėti tik asmenįs, atsižymėję kokiu nors sunkesnių dalykų atlikime.

Šeimininis gyvenimas.

Pabaigęs kolegiją, į keletą mėnesių Rooseveltas apsivedė su panele Alice Lee iš Bostono. 1884 metais jo pirmoji moteris mirė, palikdama vieną dukterį. Į porą metų po jos mirčiai, Rooseveltas apsivedė su panele Edith Kermet Carew iš New Yorko, nuo kurios susilaukė 1 dukterį ir keturis sunus. Vienas jo sunų vardu Quentin žuvo karės lauke Francijoje.

Pradžia politinių darbų.

Kaipo visuomenės veikėjas, jis pradėjo dirbti kuone tuojaus po išstojimui iš mokyklos. Sulyg profesijos, jis buvo advokatu, bet nebuvo jam kada užsiiminėti advokaturą. 1882, 1883 ir 1884 metais jis tapo išrinktas New Yorko valstijos atstovų butan. Tame urėde jis pasižymėjo savo pastangomis pagerinti valdžią.

Rooseveltas ukininkas.

Po to Rooseveltas važiuoja į vakarus (West), ingyja ukę palei Little Missouri upę, North Dakotas valstijoje. Čionais jis užsiima daugiausiai medžiokle ir rašymu. Tuo laiku jis atspausdino keletą knygų.

Pagryžęs New Yorkan jis buvo republikonų partijos kandidatu ant miesto majoro, bet likosi neišrinktas. 1889 metais, prezidentas Suvienytų valstijų paskyrė jį nariu Suvienytų Valstijų Civilės Tarybos, kur jis išbuvo iki 1895 metų, kuo met jis tapo New Yorko miesto policijos komisaru. Čia jis pasižymėjo savo darbštumu, ivedimu įvairių reformų ir kova prieš neteisėtą svaigalų pardavinėjimą, prieš pinigų lošimo įstaigas ir tt. Taip apvaldydamas miestą nuo daugelio piktadėjyščių, jis įgijo garbe visoje šalyje, kaipo reformatorius. 1897 metais, prie prezidento McKinley tapo paskirtas pagelbininku laivyno ministerio. Už metų po to prasidėjo karė su Ispanija.

Smarkus Raitelis (Rough Rider.)

Laike karės, Rooseveltas drauge su Wood, dabartiniu generolu, organizavo burį smarkių raitelių, kuriems lemta buvo nemažai pagarsėti ir su kuriais ankštai surištas Roosevelto vardas. Tie raiteliai daugiausia susidėjo iš Vakarų valstijų žmonių ir Wood buvo jų pulkininku, o Rooseveltas lieutenantu-pulkininku. Tam pulkui prisiėjo dalyvauti daugelyje mušių ir už atsižymėjimą Wood tapo pakeltas į generolus, o Rooseveltas į pulkininkus ir tą militarį laipsnį Rooseveltas turėjo iki mirčiai.

Gubernatorius ir Vice-Prezidentas.

Karei užsibaigus, pargryžus New Yorkan, jis tapo išrinktas New Yorko valstijos gubernatorium. Šiame urėde sakoma jis pirmu kartu užsitraukė korporacijų ir trustų neapykantą. 1900 metais liko republikonų nominuotas ant Suvienytų Valstijų vice-prezidento ir tapo išrinktas.

Lieka Prezidentu.

Kuomet McKinley tapo užmuštas, Rooseveltas užėmė jo vietą ir liko prezidentu iki kitų rinkimų, kuriuose Rooseveltas laimėjo ir prabuvo tame augščiausiame urėde dar keturis metus.

Laike prezidentystės, Rooseveltas atliko darbus, kurie ant ilgai liks istorijoje. Svarbesni iš jo darbai, tai sutaikinimas Rusijos su Japonija, apginimas republikos Venezuela nuo užinteresuotų Europos valstijų, pripažinimas Panamos republikos ir sudarymas su ja sutarties kasiink Panamos kanalo.

Daugiausiai ačiu Roosevelto itekmei, Taftas liko išrinktas prezidentu. Bet dar laike Tafto prezidentystės, draugavimas tarp juodvieju truko ir Rooseveltas buvo priešingas Taftui antruose rinkimuose. Kuomet republikonų partija nominavo vėl Taftą, Rooseveltas išstojo iš republikonų partijos ir sudarė iš savo pasekėjų naują vadinamą progresistų partiją ir tapo naujos partijos kandidatu ant prezidento. Bet skilimas partijos išėjo ant biogo ir Taftui ir Rooseveltui rinkimuose ir vien suteikė progą Woodrow Wilsonui tapti prezidentu.

Sunkiai sužeistas prakalbose.

Vienas iš tragiškiausių nuotikių Roosevelto gyvenime atsitiko laike jo prakalbos artinantis rinkimams. Išeinant jau iš viešbučio, Milwaukee, iš minios pasigirdo šuvis ir kulka pataikė Rooseveltui į šoną ir sulaužė šonkaulį. Nežiurint žaizdos, jis nuvyko svetainėn ir kalbėjo į susirinkusius. Žaizda pasirodė vienok pavojinga ir jis vyko Chicagon del gydimosi. Nors Rooseveltas sparčiai pagijo, bet kulka nebuvo išimta niekuomet. Šovikas tapo pasiųstas į beprotnamį.

Užbaigęs savo prezidentavimą, Rooseveltas pašventė visą savo laiką rašymui, medžiojimui ir tyrinėjimui nežinomų kraštų. Jis buvo vienas iš redaktorių piačiai skaitomo laikraščio "Outlook," taip-gi sandarbininkavo laikraščiams "Metropolitan" ir "Kansas City Star." Nuo 1882 iki 1917 metų jis parašė į 50 tomų knygų, daugiausiai iš laivyno istorijos, apie medžioklę, biografijos, apie Amerikonizmą, tautybę, apie gamtą, apie prietikius savo kelionėse po neištyrtus kraštus. Jis plačiai apvažinėjo pasaulį, ištyrė Amerikos Rytų šalį, Brazilijos dykumas ir Afriką.

Dar bunant prezidentu, kumsčių imtynėse (boxing), kuom Rooseveltas užsiimdavo visuomet del muskulų išmankštinimo ir sveikatos palaikymo, jam teko skaudus smugis, nuo kurio vėliau jis nustojo vienos akies regėjimo.

Rooseveltas visuomet buvo karštas šalininkas tvirto apsiginklavimo Suvienytoms Valstijoms ir nuolatos skelbė apie reikalingumą įvesti visuotino kareiviavimo dar prieš stojimą Suvienytų Valstijų karėn. Karei prasidėjus, Rooseveltas bandė gauti karės Departmente leidimą suorganizuoti savo diviziją ir vykti su ja Francijon, bet leidimo jam nelemta buvo išgauti. Vienok visi jo keturi sunus įstojo armijon. Vienas iš jų, negalėdamas įstoti į Suvienytų Valstijų armiją pasidavė anglų militarėn tarnybon. Jo jaunesnysis sunus, Quentin, tarnaudamas Francijos orlaivininkų buryje tapo užmuštas pereitą rudenį.

APŽVALGA

Gavome iš Washingtono Tarybų Pildomojo Komiteto sekretoriaus kun. J. Žiliaus pranešimą apie lietuvių veikimą kaip čionais Amerikoje, taip ir Europoje ir paduodame tuos pranešimus ištisai šiame numeryje, kad musų visuomenė matytų aiškiai ką veikia jos atstovai ir kaip stovi Lietuvos neprigulmybės klausimas. Nelinksmos tai žinios ir karčios jos, labai karčios musų klerikalams ir nežiurėdami, kad jie už tų žinių pranešimą mus "garbins" jau ne kas sąvaitę, bet kas dieną, mes skaitome savo pareiga pasakyti teisybę ir nesilėpti nuo visuomenės, kad Lietuvos neprigulmybė yra pavojuje ir daugiausiai iš pačių lietuvių kaltės. Patįs lietuviai, vieton pavesti savo reikalus žmonėms, kuriems ištikrujų rupi Lietuvos ir Lietuvos žmonių reikalai, pavedė vadovavimą žmonėms, kuriems apeina vien vienos partijos ir dažniausiai vien savo asmeniški reikalai. Nėra reikalo priminti tuos lietuvių "vadus," kurie del savo asmeniško išrokavimo gerinasi tai rusams tai vokiečiams. Lai kiekvienas lietuvis tėvinainis pažiuri kas yra daroma Amerikos lietuvių atstovų Europoje ir sulyg tyros sąžinės nusprendžia ar jie naudą ar prapultį Lietuvai nešą.

Atstovai buvo siųsti tam, kad prigelbėti Lietuvai laisvę ingyti, Amerikos lietuvių darbus su Lietuvos gyventojų darbais suderinti ir juos remti. Vieton to, nuvažiavę Amerikos atstovai kaip matyti iš pranešimų iš Washingtono, pasinaudodami savo ingaliojimais bando Lietuvos valdžią į savo rankas paimti, Lietuvos diktatoriais tapti, kad išteisinti savų diplomatų pro-vokiškumą kitus prieš aliantus (sąjungiečius) skundžia. Žmonės, kurie nieko neatliko lietuvių kultūriniame darbe nori Lietuvos vairą į savo rankas paimti. Pagalios net bandoma Lietuvos likimą linkui Lenkijos kreipti.

Kad taip dalykai stovi šiandien aišku iš tų pačių atstovų pranešimų ir iš Tarybų paskelbtų laiškų. Kad Amerikos atstovams, kurie įėjo Šveicarijos Komitetan ne Lietuvos labas rupėjo, bet pagriebimas valdžios į savo rankas, rodo kun. J. Žiliaus pranešimas:

"Da prieš Tarybų suvažiavimą gavome žinių nuo Amerikos vaidžios, kad Lietuviškasai Šveicarijos Komitetas, remdamasis ant provokiškumo kai-kurių Lietuvos Tarybos Vilniuje narių prašąs pripažinimo ne Vilniaus Tarybos, tik Augščiausiosios Šveicarijos Tarybos."

Dar aiškiau apie to komiteto veikimą praneša kun. Vilimavičius iš Paryžiaus:

"Nekurie lietuviai užrubežyje norėjo sudaryti iš kelių lietuvių Augščiausiąją Lietuvos Valdžią ir su pagalba vokiečių (pirmiaus), o dabar, po vokiečių revoliucijos, su pagalba Aliantų kariuomenės nori nuversti Tarybą ir pastatyti save ir savo žmones vietoje ministerių kabineto ir Tarybos. Tam tikslui pasiekti jie perstatė dabartinę ministeriją ir Tarybą aliantams, kaipo vokiečių šalininkus..."

Visos tos žinios pareina per klerikalų rankas ir be abejonės jos nedasako da visų tų intrygų, kurios dedasi tarpe musų veikėjų. "Tėvynė" praneša dar, kad kun. Vilimavičius telegrafuoja kun. Jakaičiui reikalaudamas darbams pinigų apie sudarymą Paryžiuje Lietuvių Informacijų Biuro ir kad:

"Kablegrame (jis ne visas tebuvo pagarsintas kun. J. Žiliaus pranešime) sakoma dar, kad Biure yra **nuolatiniai nesutikimai dėlei užsiėmimo iš priežasties Mastausko, kurs nuduoda trukumą ninigų, o darbas yra butinai reikalingas...**"

Pats ponas Mastauskas savo tikslus ir veikimą parodo savo sekančiame pranešime:

"Anglija ir Francija neketina remti Lietuvos neprigulmybės.

"Jos ketina etnografinei Lietuvai siulyti autonomiją po Lenkiją. Lietuva turėtų savo finansus ir ekonominę sistemą, bet armija butų pervien.

"Jei Lietuva to nenorės, tai ją ketina skirti prie Rusijos be gvarantijos net autonomijos."

Ant kiek mums žinoma ir ant kiek matyti iš Arthur James Balfouro (Anglijos užsienio ministerio) pranešimo, Latviams, (Laiškas tilps sekančiame "A.L." numeryje) Anglija karštai remia jų neprigulmybę, kodel ji kitaip atsineštų sulyg lietuvių? Rusija ir prieš revoliuciją žadėjo Lietuvai autonomiją ir Kerenskio valdžios atstovas Bachmetievas užtikrino plačią savyvaldą Lietuvai, o bolševikai ir visišką apsisprendimo teisę Lietuvai pripažino. Kodel Mastauskas nori tai užginti?

Kodel jis piešia tokią plačią autonomiją po Lenkija, kuomet lenkų ministeris aiškiai pasakė, kad Lietuva priklauso Lenkijai kaip lenkų šalis ir apie jokią Lietuvos autonomiją nė neužsiminta? Kodel Mastauskas pabrieždamas neprigulmybės negalimumą, neteisingai nušviečia Rusijos pasiulijimus ir kaipo vienintėlį išėjimą rodo susijungimą su Lenkija?

"Tėvynė" rašo:

"Bet kas yra Mastauskas? **Jisai iki 1918 m. augo, gyveno ir dirbo tarpe lenkų,** ir dabar kada Lietuvai grąso didžiausis pavojus iš lenkų pusės, musų klerikalai patikėjo Mastauskui Lietuvos reikalus! Ar tai yra rimtas ir apgalvotas žingsnis?"

Mums rodos, kad taip. Įvykus perversmėm Rusijoje ir Vokietijoje, klerikalizmo vienintėlė prieglauda tai atžagareivė lenkų aristokratija ir ponija ir prie jų glaudžiamasi.

Šie faktai kiekvienam mastančiam lietuviui aiškiai parodo, kokį darbą dirba Amerikos klerikalų veikėjai. Musų tarybos tam veikimui nepritaria, bet vienok lyg šiol tyli ir ieško kompromisų. Ar ne laikas butų tarybų nariams, nepritariantiems šiam pražutingam darbui išeiti viešai, pasakyt visuomenei tiesą, ir pareikalauti visų Amerikos lietuvių atstovų atšaukimo.

Lietuvos reikalus pavesikime Lietuvos veikėjams, kurie Lietuvos kulturos darbą dirbo, Lietuvos tautinį atbudavojimą auklėjo, kurie Lietuvos žmonių tarpe gyveno ir jų vargus pažino, bet ne klerikalų veidmainiškiems lekojams. Tokiems asmenims protingas Lietuvos ukininkas nė savo kaimenę ganyti nepavestų.

Laisvųjų Tautų Lyga

Sąjungos Principai.

Amerikoje tapo sutverta **"Laisvųjų Tautų Lyga"** (organizacija), kuri stengsis pagilinti supratimą ir išgauti visuomenės paramos vykinti Taikos Konferencijoj Amerikos siekius ir politiką, prezidento Wilsono apibudintą.

Ypatingieji siekiai, kaip Belgijos, Serbijos, Lenkijos, Čekijos ir kitų paliuosavimas ir jų apsaugojimas nuo užpuolimų, ir pačios Amerikos saugumas priguli nuo inkunijimo visuotinųjų siekių, geresnės tarptautiškos tvarkos, kurios kampiniu akmeniu turi buti Tautų Lygą.

Toji Lyga stengsis suteikti visoms tautoms, didelėms ar mažoms:

1. Saugumą: tinkamą tautinio gyvenimo apsaugą.

2. Lygybę ekonominėse progose vystymosi.

Kad tai atsiekus, reikalingą didelės permainos kaip dvasioje, taip ir principuose, nuo seno insigyvenusioje tarptautiškoje tvarkoje. Ligšiol pamatine mintim buvo, jog tautos saugumas ir pasisekimas priguli vien tik nuo jos pačios galybės ir turto. Ta mintis pateisindavo politikos veikėjus, kuomet jie ką-nors pas kaitę už svarbiausį dalyką tautos saugumos, didino tautos galybę ir turtą, butinai reikalaujant strategiškų rubežių, žemių su žaliąja medžiaga, išėjimo prie marių, nežiurint net kad toks jų pasielgimas ardytų kitų tautų saugumą ir pasisekimą. Kiekvienoje sistemoje, kur apsiginimas guli vienutės viršijančioj spėkoj, vienos tautos saugumas, pastato kitą pavojun ir visuomet verčia sickti stiprybės ir žemių užgriebimo. Tuo gimdo pavojų ramybei ir teisybei.

Tokioje lenktyniavimo, bet ne kooperacijos sistemoje mažosios tautos negalėtų gyventi. Aišku, jog belgai, pietų slavai, lenkai, čeko-slavai ar kiti negalėtų išsilaikyti, jei jie turėtų vien tik savo galybę. Turi buti koks-nors tarptautiškas susipratimas. Kad užlaikyti tautą čielybėje reikia kiek nors tarptautiškumo.

Užtikrinimas ir teisių apsauga, kiekvieno nario, priguli nuo Lygos tvirtumo, pasižadėjusios sutartinai remti tarptautinę tvarką, užtikrinant teisingą elgimos su visais. Tai yra Tautų Lygos pamatinis principas.

Pirmas Tautų Lygos darbas yra surasti, kaip viskas turėtų buti sutvarkyta, kokie tarptautiniai įstatai užtikrintų teises visiems; kaip senieji tarptautiniai įstatai turėtų buti pertaisyti, kad tai atsiekus. Visam svietui turi rupėti, kad kiekviena tauta gautų augti ekonomiškai, nekliudant kitų tautų panašiam augimui. To tikslo atsiekimas priguli nuo plėtojimos laisvos savytarpės vertelgystės ir iš to paeinančių ekonomių sutarčių. Pav., jei ką nors nuveikti lygybei ekonominiam tautų augime, nustatant santikius tarp didžiųjų ir mažųjų, tvirtųjų ir silpnųjų, visiems lygiai turi buti užtikrinta sekamas:

a) Nė viena valstija neduos kuriam nors savo kaimynui pirmenybių, kurių ji nesuteiktų to paties kitiems savo kaimynams. Tas principas turi buti pritaikytas, kaip perkant neapdirbtą medžiagą, taip ir pasileidžiant į svieto rinkas. Ekonomiškoji lygybė reiškia muitų panaikinimą, arba atėmimą teisės nepriklausomingoms valstijoms spręsti, kas geriau jų valstijai tiktų — ar laisva ar apribuota pirklyba.

b) Valstijos, turinčios savo globoje teritorijas, turi nesinaudoti tąja gale, kad išgauti ypatingus palengvinimus vien tik savo piliečiams; tose teritorijose turtai turi buti prieinami lygiai visiems žmonėms, piliečiai tų tautų, kurios neturi tokių teritorijų, privalo turėti tas ekonomijos progas, kaip ir piliečiai tų tautų, kurios valdo dideles imperijas. Kapitalo įdėjimas ir įvairūs palengvinimai šalyse turi buti paimta į tarptautinę kontrolę.

c) Visų valstijų prekėms ir žmonėms turi buti lygios sąlygos naudotis transportacija tarp tautinėmis upėmis, kanalais, per smaugomis ir gelžkeliais.

d) Valstijos, neprieinančios prie vandenų, turi turėti užtikrintą priėjimą prie marių, susinešant per kitas valstijas, ir naudojantis uostais.

Pirmiausis Tautų Lygos darbas savo pobudžiu yra legislatyvis. Jo užduotim yra pakeisti sanlygas, kurios veda prie karės. Neužtenka įsteigti arbitracijos teismas arba išleisti įstatymas senais pamatais. Tai pasirodė neužtenktina iš prityrimo.

Aišku, kad kiekvienas planas, suteikiantis tautai užtikrinimą ir ekonominės progos lygybę, susiaurins tautiška sauvalumą. Tas ir yra svarbiausis dalykas, kurį pasisekti Lygai reikės atlikti "negirdėtus darbus," apie kuriuos kalba prezidentas Wilsonas. Valstijos, turinčios uostus, kurie yra naturaliais keliais už jų gyvenantiems žmonėms, gal manys, jog tai yra žiaurus pasikėsinimas ant jų neprigulmybės, jei jų valia ant tų uostų nėra visiška, bet apribota, verčianti butinai leisti naudotis jais svetimiems, gal buti lenktyniuojantiems žmonėms, lygiomis teisėmis. Valstijos, turinčios teritorijas Afrikoje ar Azijoje, kuriose gyvena dar nevisai civilizuoti žmonės, paprastai ligšiol, manė, jog turi teisę tose teritorijose statyti savo industriją ir pirklybą pirmoje vietoje. Dideli interesai susilauks konkurencijos, reikės pašvesti kiek nors tautiškos garbės, ir kalkuriose šalyse bus pasipriešinta tulų politikos srovių.

Tečiau, jei po karės valstijos bus neprileistos prie marių, jei sparčiai augantis gyventojų skaičius pasijus atstumtas nuo neapdirbtos medžiagos, butinai reikalingos jų gerovei, jei palengvinimai ir pirmenybės, kuriomis naudojas valstijos su priemarinėmis teritorijomis investų silpnesnes valstijas į neparankumą, mes atnaujintume galingus akstinus eiti lenktynėmis politiška spėka, kuri praeityje buvo elementu, vedančiu į karę ir pavergiančių silpnesnes tautas. Visų tautų saugumo idealas ir progų lygybė nepasiektų. Ir Prezidentas Wilsonas ir Lordas Grei reikalauja, kad Tautų Lygos sudarymas butų dalimi taikos derybų. Juodu užreiškė, jei ji nebus sudaryta laike tų derybų, gali buti jog ji visai neįsisteigs.

Priežastis aiški. Jei Lyga nebus politiškoji tikrenybė, kuomet prisieis apkalbėti rubežių nustatymą jei, kaip ir senovėje, tautos turės remtis daugiau ant savo pajėgų ir ištekliaus, tai be abejonės, nuduodant apsigynimo reikalą, reikalaus strategiškų rubežių ir šalių turinčių neapdirbtos medžiagos, nežiurint tautiškumo principų. Po tam nukentėjusieji nuo tokio plėšimo bus priešingi Tautų Lygai, ir reikalavimas **"materijalio"** užtikrinimo busiančiam saugumui iššauks tuos bruzdėjimus, į kurios vėliau bus nurodoma, kaipo į kliutis, del kurių Lyga negali pasisekti, nes žmonės jąja neužsitiki. Drąsus politiškos nuovokos žygis bus išteisintas, jei Lyga bus pasekminga, bet taippat ir nuovokos stoka bus pateisinimu Lygą suardant.

Taip kaip visuotinas priėmimas Lygos principų turi buti prieš rubežių nustatymą, taip ji turi buti sudaryta pirm, neg bus bandoma sumažinti apsiginklavimą. Pirmas Lygos žingsnis turi buti ne nusiginklavimas, bet ginklų sujungimas; turi buti padaryta sutartis, kaip jie galėtų buti vartojami išvien visų apsiginimui. Tautų Lyga nepakeičia spėkos vartojimą, bet ji yra organizacija, kad pasekmingai tą spėką panaudoti visų apsaugai.

Jei tautoms bus galima prirodyti, kad jos ištikrųjų gali žiurėti į Lygą, kaipo į svarbiausi politiškojo saugumo ir ekonomiškos progos užtikrinimą, kad nereikia turėti žmonių ir neapdirbtos medžiagos, bei marių uostų ekonomiškam augimui, tada bus prašalinta viena didžiausių kliučių, teikiant laisvę pavergtoms tautoms ir problemų išrišimas savotiškų Lenkijos, Alzas-Lotaringijos, Čekijos, Jugoslavijos, Turkijos ir Rusijos tautų apsisprendimas bus labai palengvintas.

Praktiškojo internacijonalizmo administratyvė mašinerija savo pradinėje formoje jau ir dabar randas. Tarptautiškoms įstaigoms, kurios yra įsteigtos kariaujančių talkininkų (tų įstaigų daugiau kaip dvidešimts) tvarkant militares alijantų išgales, laivyną ir transportaciją, maistą, neapdirbtą medžiagą ir pinigus, buvo suteikta milžiniškos galės. Daugelis tų veikimų — ypatingai tų, kurie liečia tarp tautinį neapdirbtos medžiagos ir laivyno kontroliavimą turės buti vedama dar po karės per geroką demoblizacijos ir rekonstrukcijos laiką. Demobilizacijos ir civilio samdymo problemas rišant reikės darbininkų ir plačiai laisvę suprantančių sluogsnių atstovybės įvairiose valstijose. Su tarptautinėmis komisijomis, prisilaikant tokios pat kontrolės ant pasaulio ekonominių turtų, tvirta tarptautiškoji valdžia bus užtikrinta.

Tarptautiškajai mašinerijai reikės demokratizacijos, taip kaip ir progresyvio paskirstymo. Kad Tautų Lyga neišaugtų į didelę biurokratišką valdžių sąjungą, vietoj kad buti demokratiška žmonių sąjunga, butinai turi buti

a) pilnas veikimo viešumas, ir

b) tikra žmonių atstovybė,

Pirmasis jų yra suprantamas principe, kurį taip aiškiai prezidentas Wilsonas pabriežė, jog ateityje neturi buti slaptosios diplomatijos. Antrasis gali buti invykdintas tiktai kokią nors žmonių atstovybę, kuris galėtų daryti įstatymus tarptautiškais reikalais, į kurį turėtų ineiti mažumų elementai ir kuris butų atskiru kunu nuo Lygą sudarančių Valstijų vyriausybių. Yra tai principas, kuris apsireiškė Amerikos susivienijime ir visai skirtingas nuo Valstijų Federacijos Vokietijos Imperijoje. Jei Suvienytų Valstijų Valdžia susidėtų tik iš atstovų nuo keturesdešimts aštuonų valstijų, susivienijimas nestovėtų ant demokratiškų pamatų. Ant laimės, jis taip-pat susideda iš atstovų nuo šimto milijonų žmonių. Naujoji tarptautišką valdžia turi taip-pat pasielgti, prižiurėti, kad visos didžiosios partijos ir kiekvienos valstijos grupės butų atstovaujamos.

Užtikrinimas civilių, tikėjimo ir kulturos teisių mažumoms valstijų viduje yra dar keblesnė problema. Tečiau tikrai demokratiškos parliamentarės Lygos įstaigos, užtikrinant kokį nors

(Tąsa ant 5-to pusl.)

PROGRESS SHOE MANUFACTURING COMPANY.

Inkorporuota ant

100,000 Dolerių

Rengia nusavą dirbtuvę uždėti išdirbimui avalų (shoe),
Jau surinkta $20,000.00.
Lig dirbtuvė atsidarys reikia surinkti $40,000.
PRAMONĖN INDĖTI PINIGAI NEŠA DIDELĮ NUOŠIMTĮ.
AVALŲ KRAUTUVIŲ SAVININKAI DĖKITE SAVO PINIGUS IŠDIRBYSTĖN!

ŠIAUČIAI, JUNKITĖS IŠDIRBYSTĖN!
Šėras $100; galima pirkti ne daugiau dešimtį šėrų vienam žmogui.

Fabriką organizuoja LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ; darbo vedimui pakviestas mokytas inžinierius-chemikas Pijus J. Žiuris, B. S. ir jis jau darbuojasi Montelloje, Mass.

NEPRALEISKITE PROGOS PELNINGON VIETON PINIGUS INDĖTI!

Informacijų klauskite ir pinigus siųskite, o Krautuvininkai galite jau duoti užsakymus šiuo adresu:

PROGRESS SHOE MFG. CO.
58 Ames Street, Montello, Mass.

arba: LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ
(Lithuanian Development Corp'n.)
320 — 5-th Ave.,
NEW YORK, N. Y.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seserįs: —

Gyvenimas musų bėga kaip dumai vėjo blaškomi, viskas nyksta užpakalyje musų pergyvento laiko, viskas eina į užmiršti. Nauji kainai gyvenimo reikalų stojasi priešais mus, jie išrodo nepereinami ir baisųs, bet laikas viską perverčia, viskas pereina, viskas vėl sulyginta ir užmiršta. Neseniai musų nervai buvo įtemti baisybėmis karių, neseniai stovėjo mumis priešais akis neapsakoma galybė Vokietijos militarizmo. Šian dien greitai bėga tas viskas į užmiršti, kyla nauji mums kalnai reikalų, nepermatomi ir musų protų neapimami, mes nežinome kokia musų ateitis bus, kaip paliks musų Tėvynė Lietuva.

Didelės jurės skiria mus nuo musų tėvynės ir daugybė priešų dengia nuo musų akių vaitojimus musų brolių, seserų, tėvų, pačių ir vaikelių. Nepermatomi kalnai stojasi priešais mus ir taip baisųs atrodo mums, kad mes nesumanome ir negalime apmąstyti koks bus musų tolesnis likimas. Dabar mes su nekantrybe laukiame prabėgančio laiko, stvarstome kiekvieną popierėlį, ar nerasime kokių nors žinių iš musų tėvynės Lietuvos. Bet veltui, suraminimo jokio nerandame, vien tik kraujas, badas, neramybės, vienintėlis atbalsis, kokį mes girdime iš musų Tėvynės.

Laikas vienok nestovi, bėga greitai, bėga ir taiso naują pasaulę. Dideli daiktai dabar gema ant šios pasaulės, kurie patraukia dar labiau musų atydą ir atverčia naujus lapus musų gyvenimo. Daug kartų mes susirinkome čionai po medžiu ir daug kartų kalbėjomės, kad žmonija yra apsileidusi ukėsystės reikaluose, iš kurio tai apsileidimo pasaulė užsidegė ir dega ir valosi ir kur galas jos apsivalymo dar niekas negali pasakyti.

Didžiausi žinovai žmonijos gyvenimo ir istorijos rodos priėjo liepto galą ir nieko negali išpranašauti, kas bus ateityje. Mes vienok nenustokime vilties ir spręskime kas gali buti ateityje. Apsivalymas žmonijai yra neišvengtinas, gamta kėravoja viską ir žmonijos gyvenimą.

Parėjo laikas apsivalymo, tad mes jokiu budu negalime jo sulaikyti, pakol pati gamta to darbo neužbaigs ir gyvenimas iš naujo neprasidės. Pasaulė reikalavo apsivalymo nuo baisaus vokiško militarizmo, kuris parodė savo galybę ant žemės, jurėse ir padangėse; toji galybė pasirodė viską naikinanti, ką tik patiko ant savo kelio. Tokias baisenybes galėjo tverti tik žmonės, kuriem nebuvo pažystama artymo meilė, nežinoma, krikščiony bė ir mokslas buvo jų rankose tik įnagis patiem save į piktus priešus pasaulės paversti. Už tokį ukininkavimą netik vien kaltas kaizeris ir jo visi pasekėjai, bet kaltas ir kiekvienas ukėsas tos šalies. Jie darydami savo kraštą baisiai militarišku, privertė ir kitas šalis ruoštis ir nepasilikti užpakalyje, kad atsispirti prieš vokiečių rengiamus smugius.

Dabar Vokietija sulaukė savo bausmę, kuri nereikalavo ateiti nė iš svetimos šalies; dabar vokietys vokietį baudžia mirčia; liejasi jų pačių kraujas, griuva gražųs Berlino palociai. Laikas atėjo sunaikinimo ir namų tų, kurie blogai ukininkavo, trokšdami perdaug ant šios pasaulės.

Vienas žmogus Vokietijoje, kurio balsas visada girdėjosi, buvo tikras ukėsas; jis karei nepritarė, jis už ją nebalsavo, jis negeidė, kad išmėginti pekliškas karės prietaisas ant žmogaus gyvasties. Tuom žmogum yra Liebkniechtas. Galima sutikti ar ne su jo nuomonėmis, bet dargi jo priešai pripažįs, kad tai buvo pastovus ir savo įdėjai ištikimas žmogus. Tuom jis šiandien ingijo įtekmę ir daug pritarėjų savo šalyje.

Taip reikėjo elgtis visiem Vokietijos žmonių atstovam, o pasaulė butų likus sveika. Bet kaizeris ir jo šalininkai ir milijonai ukėsų pasigėrę rukščia savo militarizmo, manė visą pasaulę pasiklupdysią ant kelių ir be jokio abejojimo kan kino Belgijos ir Francijos žmones, rodos neatbodami, kad kada nors kankynės gali sugrįšti ant jų pačių galvų.

Šiandien bausmė ant jų atėjo, baudžia jie patįs save. Tai yra puikus pamokinimas, naudinga lekcija pasaulės visokiem grobikam ir nesiskaitantiem su savo artymu, ir nesiskaitantiem su žmogum.

Revoliucija yra baisi šalies operacija, baisi gamtos bausmė. Ji atsitinka ten, kur šalies ukėsai nepažįsta tikros pasaulės demokratijos, kur neatboja ant savo artymo.

Tegul musų akįs niekad nemato tų baisenybių, kurios ateina su revoliucijom. Tokia bausmė yra neverta linkėti ir žemesniem gyvunam, o niekad ir niekad ji nelinkėtina žmonijai. Kiekvienas žmogus turi buti savo vietos ukėsystės reikaluose, nepavesti savo vadelių partijai arba partijom, kurios pasikinko žmoniją vien tik prislėgti, išnaudoti ir palikti auka, šaukiančia į dangų užtarimo.

Ką žmonija gali apturėti per revoliuciją? Jie nieko naujo negali apturėti, vien tik vieni kitus išsižudyti, o drutesnieji paimti valdžią į savo rankas. Paėmę valdžią į savo rankas, turi buti geri ukėsai, mes to reikalauja nuo jų šalis. Jeigu nepadarys geriau savo šaliai ir neužganėdins žmonių, kurie apie ukėsystę nė nesapnuoja, tai ir vėl pakils revoliucijos ir vėl naikinimas žmonijos. Todel ar šiaip ar taip, mes į reikalą žiurėkime, mes atrandame tą pamokinimą, kad mumis kiekvienam žmogui reikia rupintis savo ukėsystės priedermes suprasti, o nepalikti tą visą darbą musų partijom ir atsiskirti nuo jų, palikti jom teistį ir pačią musų gyvastį.

Nežiurint kaip sunkus musų gyvenimas yra, nežiurint kaip spaustų mus duonos klausymas, mes turime nepamiršti ir musų ukėsystės reikalų, turime kuo daugiausia gilintis suprasti šalies reikalus ir mėginti taisyti juos ant gero. Taip tik galime mes išvengti kruvinų revoliucijų, kurios yra niekas kitas, kaip tik užsisenėjęs žmonijos apsileidimas, prudas primestas visokių nekuopnumų, nuvalomas tiktai žmonijos krauju. Už tai kalta žmonija, kad miega apsileidus, neatboja ir nežiuri; kada galima viskas pataisyti gražioje sutartyje ir nieko neskriaudžiant, tada neatbojama ir nieko neveikiama, bet kada gyvenimas apsisunkina iki nepanešamos naštos, tada truksta revoliucijos ir tukstančiai gyvasčių yra aukaujama. Gero iš to tik tiek gali buti ant kiek šalies ukėsai yra išsilavinę, savo šalies reikalus an toliaus vesti. Ar mes esame geri ukėsai tą klausymą kiekvienas sau turi rišti.

LIETUVIAI AMERIKOJ

NAUGATUCK, CONN.

Čionai atsibuvo pavyzdingos vestuvės 31 d. gruodžio. Napoleonas Banaitis apsivedė su p-le Ona Rekemavičiute. Besilinksminant svečiams, buvo prisiminta apie Lietuvą. Augustinas Kundrotas pasakė trumpą prakalbėlę, tada buvo renkamos aukos. Aukavo po 5 dol. Vincas Padvarskis, Ona Petrauskaitė, Pranas Matusevičia; po 2 dol. Stasys Dačkauskas. Po 1 dol., A. Kundrotas, F. Jenčius, J. Pocis, N. Banaitis, Ona Banaitienė, J. Salabrita, J. Samuška, A. Samuškienė, A. Banaitis, A. Mataičiutė. Po 50c. E. Pockevičienė, A. Pockevičia, J. Daniušis, D. Jesiunas, A. Kanteika; po 25c. P. Juška. Smulkiais surinkta 35c. Viso labo $30.10. Pinigai perduoti vietiniam Tautos Fondo skyriui.

J. Damušis.

BROCKTON, MASS.

29 d. gruodžio čia atsitiko didelė nelaimė. Kudikiai Jono Pakutinsko, vaikas 3 metų ir mergaitė 1½ metų, mirtinai sudegė. Jų tėvai, kurie gyveno pat krašte miesto, buvo užrakinę duris ir išėję miestan vos 20 minutų, kaip kaimynė pamatė liepsną ir pašaukė ugnegesius. Bet ugnegesiai pribuvo pervėlai. Mažytis namelis (perdirbtas iš kluono) jau baigė degti. Kunai vaikučių buvo atrasti beveik visai sudegę.

Brocktonietis.

NEW BRITAIN, CONN.

29 d. gruodžio vietos Centralio Komiteto skyrius turėjo susirinkimą. Musų kolektoriai, p. Maksimavičia ir Jurgis Aržuolaitis pridavė iškolektuotus pinigus iš pasižadėjusių ypatų ir draugijų. Buvo apkalbėta, kad reikia daugiau kolektorių mes pirmiem kolektoriam persunku. Du nauji tėvynainiai buvo tam išrinkti, P. Kupstas ir B. Griškevičia. Dar daug New Britain lietuvių nėra užsidėję mokestis. Tikimasi, kad ir šiuos galima bus prikalbinti prie aukavimo tėvynei.

Alovietis.

ROCHESTER, N. Y.

Gruodžio 29d. 1918 m. T. F. sk. surengė prakalbas. kalbėjo p. L. Šimutis apie kokius ten neva reikalus Lietuvos, bet žinoma klerikališkos Lietuvos: sakė, jog jie veikia kartu su Laisvamanių Taryba. Ragino visus prisidėti pinigiškai rėmimui jų darbo. Nieko naujo, kaip tik pasigyrė klerikališkai, kaip daug jie yra veikianti; ir kad jis net mokinosi Chicagos universitete. Kalbėtojas yra silpnos iškalbos, negalintis sukelti upo klausytojuose.

Kadangi per prakalbas 29 gruodžio nieko kalbėtojas neužminė, kad nors veikus prieš lenkų kesinimasį ant Vilniaus, taigi, J. J. Žilis kreipėsi prie kun. Kasakaičio, vakare gruodžio 31 d ypatiškai, kad jis surengtų kokį nors viešą susirinkimą, ar kitaip kaip nors išneštų protesto rezoliuciją prieš lenkus. Kun. Kasakaitis atsakė, kad nėra pavojaus iš lenkų; buk kad talkininkai, taikos taryboje, pasakys, kas kam priklauso, ir lenkai turės tada aplėisti Lietuvą.

Nerasdamas prielankaus pritarimo pas kun. Kasakaitį, J. J. Žilis tada kreipėsi prie "Democrat and Chronicle" vietinio laikraščio, ir pranešė, buk lietuviai yra labai pasipiktinę iš lenkų tokio pasikesinimo ant Lietuvos tik išgautos laisvės, ir kad lietuviai kiekvienoje naujokynėje surengė ir rengia viešus masinius susirinkimus protestavimui prieš lenkų pasikėsinimą ir jų imperialistiškus siekius, ir kad Rochesterio lietuviai turės masinį susirinkimą į kelias dienas. Tiipo per naujus metus, kas labai klerikalams ir lenkams nepatiko. Vieni ir kiti bėgiojo lyg avįs įkirptos, nežinodami ką daryti; bet kitokio nerasdami išėjimo, tai patįs aut greitųjų šaukė neva viešą susirinkimą ant sausio 2d. vakaro.

Apie lietuvių protestą prieš lenkus Democrat ir Chronicle sekančiai tilpo:

"Say Poland would enslave Lithuanians. Money pledged for defense of newly won Liberty.

"The Lithuanians of Rochester, in the hall of their church last Sunday raised $2,557 for the defense of the Liberty of Lithuania, according to Joseph J. Žilis, and he makes the further statement that fifty per cent of the Lithuanian young men fo Rochester have signified their willingness to go to Lithuania at the first opportunity "to fight the imperialism of Poland."

"Free passage for Polish troops to the city of Vilnius, the capital of Lithuania, has been demanded of Germany, said Mr. Žilis, yesterday. 'The Lithuanians see in that move the imperialism of Poland. The avowed purpose, to fight the Bolsheviki in Lithuania and Vilnius is only a pretext. The imperialism of Poland was and is to enslave Lithuania while she is in the cradle of her rebirth as a free and independent nation. It has aroused the wrath of Lithuanians throughout the world.'

"The Lithuanians are holding and preparing to hold mass meetings in every colony as protests and to raise means to arrest the imperialism of Poland by physical force. The Lithuanians' colony of Rochester will hold a mass meeting in a few days."

(Ponas Žilius labai puikiai išaiškino dalykų stovį tarp Lietuvos ir Lenkijos anglų spaudoj. Už tai jam reikia suteikti širdingą ačiu. Geistina butų, kad toki paaiškinimai ir protestai tilptų anglų spaudoje kožname mieste kur lietuvių randasi. "A. L." **Red.**)

Ant klerikalų sušaukto neva viešo susirinkimo, pribuvo žmonių apie 80 ypatų; kun. Kasakaitis pirmiausia užėmė vakaro vedėjo vietą, taipgi ir kalbėtojaus vietą (niekas nerinko jo), pasakė prolenkišką prakalbą, ir užsipuolė ant Žiliaus, kad Žilis neturi galės rašyti į laikraščius be pavelinimo: sako, **kam mes turime pyktis su lenkais? Mes galime pasiųsti į Taikos Konferenciją savo troškimus paslaptai,** o ne čia viešai juos skelbti! Žilis neturi savo nosies kišti į musų reikalus; jeigu mums bus reikalas, tai mes turime komitetą, tai jis ir paskelbs viską.

V. Daniels, J. Rickis ir Mociejunas, kalbėjo už lenkus ir smerkė Žilį. Už lietuvius karštai kalbėjo A. Žimnickas ir Žilis, kad mes neturime bijoti lenkų, ir kad Lietuva priklauso lietuviams, o ne lenkams. Kadangi klerikalai neturėjo pasigaminę rezoliucijų, tai išrinko komitetą iš trijų ypatų pagaminimui rezoliucijos, kurią jie ir pasiųs ten kur norės; bet kadangi dvi ypatos yra pro-lenkai (lenkberniai) ir tik vienas lietuvis tokia bus ir rezoliucija. Tas pats komitetas ir-gi parašys kokį ten prašymą į New Yorko valstijos senatorius, prašydami, kad jie paremtų senatoriaus Lodge įnešimą senate, kad pripažintų Lietuvos valstybę.

Veik visi jauni lietuviai Rochesterio sako, kad verčiaus stos prie bolševikų, išvijimui lenkų iš Lietuvos, negu kad matyti lenkus pavergiant vėl Lietuvą. Jie žada važiuoti tuojaus kaip tik bus pirma proga.

J. J. Ž.

LAWRENCE, MASS.

Matydami kitų miestų lietuvius darbuojanties del lietuvystės gero, neatsiliekam nei mes, lawrenciečiai, ypatingai 12 kuopa A.L.T.S. Laikytam savo mėnesiniam susirinkime, 5 d. sausio, 1919 m., nutarė šaukt visus Lawrence lietuvius ir pakelt prieš lenkus protestą kaslink veržimosi jų į Vilnių ir t. p.

Taipgi ant minėto susirinkimo buvo pakeltas klausimas: kaip sandariečiams atsinešt prie dabartinių bolševikų. Pasirodo pagal narių nuomones, kad nepaisant kas ką nori, bet mes Sandaros 12 kuopos nariai turim eit savu demokratišku keliu ir stengtis, kad Lietuva but laisva, save valdyties, nežiurint kas norėtų užgrobti Lietuvos, bet mes tad jieškosime sau ir Lietuvai laisvės, kol žinosim, kad sutinka su laisvų žmonių ir darbininkų ir visų lietuvių norais.

Virš minėtą dieną, vakare atsibuvo pas vietinį vargoninką, Navedauską jaunimo linksmas vakarėlis ir paties g. Navedausko ir jo moteries buvo parengta skani vakarienė. Jaunimas laike vakarienės vieni kitus linksmino dainomi, šiaip muzika, kalba ir tt.

Po vakarienės atsibuvo įvairių žaidimų ir-gi po vadovyste vargoninko p. N. Su savo puikiai išlavintų choru sudainavo keletą lietuvių dainelių. Jaunimas linksminosi iki 10 valandai nakties. Reikia gg. Navedauskams vardan jaunimo tarti gilų aciu už tokį vakarėlį, kur daug jaunimo susieina į artimesnę pažintį, ypač čia gimęs lietuvių jaunimas susipažysta su lietuvių dainomis, muzika, žaidimais, papročiais ir tt. Ištiesų nemaniau, kad musų lietuvaitės butų galėję mokėti tiek lietuviškų dainelių kaip aš išgirdau tą vakarą, už ką reikia pagirti ir linkėti kadir ant toliaus lavintus padainuoti.

Čia ant 26 d. sausio rengia V.L.Š.F. didelį koncertą ant Brook gatvės, lenkų salėje. Dainuos 3 chorai ir bus įvairios muzikos. Pelnas skiriamas Lietuvos nukentėjusiems nuo karės.

Pas mumis baigia visiškai sustot audimų darbai. Jau keli tukstančiai žmonių vaikščioja be darbo. Daugumas bando išvažiuot į kitus miestus, į miškus ir tt. Matyt žmonės iš bedarbės yra labai nusiminę. Taipgi rupinasi darbininkai, kad išgauti 8 valandų dienos darbo laiko susirinkimus tam tikslui.

Šiaip jau pas mus lietuviai neperdaugiausiai darbuojasi del lietuvystės, vieni iš bedarbės, kiti iš nesusipratimo, taip ir eina laikas be gyvenmo.

Yra manoma parsitraukt g. Liutkauskas už kalbėtoją del lietuvystės reikalų.

Gailiunų Jonas.

WATERBURY, CONN.

Šiuomi tarpu Waterburyje kaip matyt jaunimas pradeda veikti dailės srityje ir darbuotis del visuomenės labo. Kaip girdėti, nekurie yra pasirįžę veikti ir veikti be sustojimo. Tai yra, statyti scenon veikalus, ir tam panašiai margumynų vakarėlius.

Tiesa, randasi dailininkų, kurie stengiasi su pasišventimu pasidarbuoti dailės dirvoje, ant tiek kiek galima. Tą patvirtintų kiekvienas bešališkas waterburietis. Bet-gi iš kitos pusės, apgailėtina, kad randasi sceniškų veikalų darkytojų, kurie nesistengia duoti visuomenei gėrėtis.

31 d. gruodžio, L.D.D. "Varpas," svetainėje ant 48 Green gatvės, sulošė veikalą "Sugrįžo," kurį net per metus laiko varpiečiai rengėsi pastatyti, tikėdamiesi geriausiai sulošti už visus. Bet-gi visai kitaip pasirodė, nežinia iš kokios tai priežastes. Turbut priežastis tame, kad kaip žinome, ta nelaboji influenza buvo sustabdžiusi lavinimosi vakarus. Ir net keli varpiečiai numirė, o kurie dar išliko nuo tos nelabosios ir dar neatsitaiso ant normališkų vėžių. Tokiu budu likosi gana prastai sulošta veikalas "Sugrįžo." A. Baniulis sakoma dar sirgdamas influenza atliko Raulo rolę tyliomis, silpnai. Jono Dičkaus rolę, J. Lukauskas atliko pusėtinai. (Petras) M. Staugus (Martinkus) K. Blažaitis, judviejų nebuvo jokio judėjimo (Dičkienė, Petro žmona) J. Kronkaičiutė galima sakyti atliko pusėtinai. (Kristupas, kareivis) J. Rinkevičiai, truko nudavimo ir buvo netinka-

mos drapanos. (Rožė, jo sesuo) A. Vilkaičiutė perdaug vietomis tampėsi, nereikalingai. (Rupinas, skulptorius) K. Paulauskas, (Šliuguris, kaimietis) V. Ručinskas, jiemdviem truko drąsos. (Švedas, ukininkas) A. Račiunas, buvo neaiški kalba ir be judėjimo. (Magdė jo duktė) A. Ališauskiutė, vietomis buvo perdaug nereikalingas judėjimas (Bakutis, senas dailydė) — E. Andriunas, netinkamą rolę, vietomis visai prastai atliko. (Kunigas) A. Aleksaitis visai prastai kalbėjo.

Žodžiu sakant, didžiuma prastai atliko savo roles, kad jau net ir iš atsilankiusių ant to vakaro girdėtis buvo nemalonus žodžiai. Iš publikos buvo girdėti reikalavimas atiduoti pinigus už įžangą. Žinoma įžangos buvo 50 centų, tokiu budu, publika matydama tokį prastą lošimą kėlė triukšmą. Bet-gi kiek teko girdėti nuo varpiečių, jie ant to atydos neatkreipia visai.

Toliaus laike perstatymo buvo sudainuota keletas dainų, po vadovyste P. Bružaus ko ir užsibaigė su Lietuvos himnu. Ta daina gana plačiai skamba tarpe lietuvių, nes ji svarbi ir atjaučiama Lietuvos tėvynainių. Tai kaip buvo pagarsinta programe, publika laukė kada uždainuos tą svarbią dainą. Bet-gi pakilus uždangai pasirodė didelė betvarkė, vos keli vyrukai, o merginų daugiau kaip reikia. Kiek teko girdėti, tai didžiuma merginų buvo "aušrietės" ir tos iškrikę po visą sceną. Lietuvos himnas buvo labai prastai sudainuotas, o apie kitas dainas, tai visai net ir neapsieina kalbėti. Abelnai vakaras paliko labai prastą įspudį.

Lietuvos Jaunuolis.

LOWELL, MASS.

Trečiųjų teismas tarp A. M. Martaus, iš New Yorko ir V. J. Chiulados iš Lowell, Mass. V. J. Chiulada yra įžeidęs poną A. M. Martų 8 d. gruodžio, pavadindamas jį šnipu. Abi pusės susitaikė ant trečiųjų teismo. Iš pono Martaus pusės buvo 2 liudininkai, I. Sadauckas ir Domininkas Rumskis. Iš p. Chiulados pusės buvo irgi 2 liudiningai, J. Širvydas ir J. Kuzbarskis. Teismas atsidarė kaip 9 val. vakare, (30 gruodžio? **Red.**) svetainėje ant Middle gatvės. Teisėjai išklausinėjo ir apkalbėjo abi pusi. Pasirodė, kad p. Chiulada padaręs klaidą, vadindamas p. Martų šnipu. Martus paaiškino, kad iš jo New Yorko teisėjas reikalavęs lietuvių socialistų laikraščių adresų, kuriuos Martus ir suteikė. P. Chiulada, remdamasis vien tuomi, pavadino p. Martų šnipu. Kuomet viskas paaiškėjo, abu sutiko susitaikyti ir padavė viens kitam ranką; tuomi viskas ir užsibaigė.

Vienas negeistinas apsireiškimas Lowelio lietuvių gyvenime yra per didelis pamėgimas kortomis lošti. Ant kortavimo jie praleidžia daugybę pinigų, o kaip paskui reikia del naudingų tikslų, tai nėra. Čia reikia kaltinti ukėsų kliubą, kad netvarkiai elgiasi. Jau tris kartus tapo suareštuotas — kartą už alų, o du kartu už kozyras. Žinoma, kliubas yra geras dalykas, bet tik jei gera tvarka butų.

Lowellietis.

Apie Gyvus Daiktus

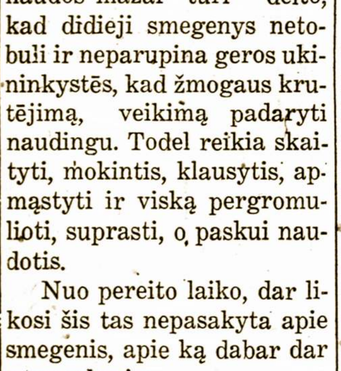

— Mama, ačiu tau labai už pasakojimą apie smegenis. Aš labai interesuojuosi tavo pasakojimu ir noriu kuodaugiau išgirsti.

— Taip, vaikeli, tu dabar supranti, kad vaikam reikia tobulinti mažosios smegenys, kad nepalikti negabiu arba visiškai tinginiu, nenorinčių nieko veikti. Todel nepamiršk, mažas budamas šokinėti, lankstytis, veikti viską, lavinti savo kuną prie visokio užsiėmimo. To dar negana, atminti reikia ir savo didesės smegenys, kurios parupina gerą supratimą ką veikti, kur eiti ir naudą to veikimo. Yra daug jaunuolių, kurie veikia daug vien mažiausiais smegenimis, bet mažai su didžiaisiais smegenimis, todel savo gyvenime daug kruta, daug veikia, bet naudos mažai turi delto, kad didieji smegenys netobuli ir neparupina geros ukininkystės, kad žmogaus krutėjimą, veikimą padaryti naudingu. Todel reikia skaityti, mokintis, klausytis, apmąstyti ir viską pergromuliuoti, suprasti, o paskui naudotis.

Nuo pereito laiko, dar likosi šis tas nepasakyta apie smegenis, apie ką dabar dar papasakosim.

Šuo turi labai gerą uoslę, ko truksta pas žmogų, tie jausmai labai nusilpę. Bet žmogus turi akis, kurios daug daugiau jam gelbsti negu uoslė ir apgina nuo daugelio pavojų, nes jis mato ir matymas duoda jom suprasti ką daryti, ko negali padaryti žemesnieji sutvėrimai. Vanagas turi tokias akis, kad iš aukštumos lengvai pamato mažmožį ant žemės, bet jam truksta didžiųjų smegenų apie to mažmožio supratimą, ko žmogui netruksta.

Jausmas sučiuopimo yra labai naudingas žmogui tobulinti, tai yra neapsakomai reikalingas daiktas gyvenime čiupinėjant pasakyti ką čiupinėji, kaip tas daiktas jaučiasi. Jeigu žmogus tobuliną tą jausmą, tai turi ne apsakomą naudą savo gyvenime ir tas jausmas taip galima ištobulinti pas žmogų, kad daugelis neregių visai nieko nematydami galais pirštų sučiupinėja raides ir paskaito raštą neturėdami šviesybės. Nervai iš galų pirštų atneša žinią į smegenis ir pasako, kas parašyta. Nustojus šviesybės, jausmas sučiuopimo žmogui tarnauja kaipo matymas. Bet ima laiką pakol savo smegenyse ištobuli ir padarai tobules celes sučiuopimo.

Daugelis žmonių yra kairiarankiai, kas mums kartais nustebina, nežinant priežasties. Kudikis užgimęs nėra nė kairiarankis, nė tiesiarankis, jis yra neutrališkas. Bet prasidėjus lavinimui jo, atsiranda jo smegenų tobulinimasai šonas. Tyrinėtojai smegenų sako, kad kairėji pusė smegenų, jeigu pastoja dirbančiają pusę, tai žmogus yra tiesiarankis, bet jeigu tiesėji pusė smegenų pastoja veikiančiaja, tada žmogus pastoja kairiarankis.

Todel mažą kudikį galima padaryti arba kairiarankiu arba teisiarankiu, pratinant jį iš mažens. Daugelis žmonių pastoja abiejų rankų vartotojais lygiai, jeigu pripranta iš mažo. Mokinantis grajyti ant piano, žmogus turi vartoti abi rankas lygiai arba mokinantis smuikuoti, taipgi prisieina abi rankas lygiai vartoti. Gamta vienok labai ekonomiška, taupinanti, bereikalingai ji nevartoja ko nereikia. Bet jeigu pasitaiko žmogui sužeisti vieno šono smegenis kaip nors, tai gamta uždeda tą patį darbą atlikti kitam šonui.

Daug daiktų yra apie smegenis, kurių ir žmonės pasišventę tyrinėtojai nesupranta. Žmonės nesupranta gerai, kodel kairiarankiai, kurių tiesioji pusė smegenų veikia, yra gabesni į visokius darbus ir net į muziką jų ausis yra geresnė. Žmogus vartoja abėjas ausis girdėjimui, bet supratimui žodžių kalbos yra tam tikri smegenų celiai, kairiųjų žmonių ant tiesiojo šono, o tiesiarankių ant kairiojo šono smegenų. Kartais pasitaiko, kad mes girdime kalbant, bet nieko nesuprantame delto, kad musų speciališki smegenys užimti kuom kitu. Arba visai neišlavinti suprasti nepripratusios mums kalbos. Todel jiems negana girdėti, bet dar reikia ir išlavinti, kad jie kalbą suprastų.

Kudikis tuojaus užgimės turi girdėjimą, bet neturi supratimo iš to girdėjimo. Supratimą jis beaugdamas turi ištobulinti ir pas jį smegenyse turi išsidirbti celės supratimo kalbos. Daugelis žmonių klausosi muzikos, bet neturėdami tam tikrai patobulintų smegenų, kad ją suprasti, užsiganėdina tiktai klausymu ir nesupratimu.

Kalbėjimo smegenys yra labai svarbios žmogui, nemažiau svarbios rašymo ir skaitymo smegenys, bet visgi be jų žmogus greičiau apsieina, kaip be kalbos. Kalbos smegenys daugiausia už viską atskiria žmogų nuo žemesnių gyvunų, todel ir tos smegenys, kurios kalbą kėravoja pas žmogų yra labai tobulios. Kalbą kėravojančios smegenis susideda iš kėravojimo burnos liežuvio muskulių ir iš pačios kalbos supratimo. Kartais, žmogus pražudo savo kalbą, bet burnos ir liežuvio muskuliai turi galybę artikuliuoti.

Vieni žmonės turi prigimtai tobulius kalbai smegenis, jie gali labai jausmingai kalbėti į minią žmonių ir savo kalboje nieko gero nepasakyti. Kiti žmonės turi geresnes smegenis sumanyti ir geriau reikalus išvesti, bet neturėdamas geros iškalbos, neturi galybės pritraukti savo klausytojų atydos prie to, ką jisai nori jiems pasakyti. Žmonės daugiausiai apsigauna pasitikėdami trukšmingiem kalbėtojam, iš kurių trukšmo kartais mažai ką gero randa.

Nekurie žmonės kalbėti visai negali nė prieš publiką atsistoti, bet jų smegenys raštu gali daug aiškiau reikalus išvesti. Žmonijai keliaujant artyn prie demokratijos, prisieina daugybė reikalų patiem spręsti, todel labai yra svarbu, kad žmonės savo mislį, savo galybę protavimo patįs lavintų. Atsidėjimas ant kalbėtojų gali buti geras, bet gali buti ir labai blogas, tas remiasi ant tobulumo jo smegenų ir ant geros valios; kas labai sunku atrasti pas tuos, kurie nori žmoniją vesti. Prietaisas girdėjimo pas žmogų yra mažiau tobulas negu pas nekuriuos žemesnius gyvunus. Žemesnieji gyvunai turi galę savo girdėjimui pagelbėti galėdami kraipyti savo ausis tai į vieną, tai į kitą šoną, kad geriau numanyti iš kur ir koks balsas ateina. Pas žmogų yra užsilikę toki pat muskuliai, kurie seniau gal buvo vartojami, bet dabar jie nėra vartojami; dar yra nekurie žmonės, kurie gali pakrutinti savo ausį pagal norą, bet niekad nekrutina, kad pagelbėti savo girdėjimui. Kitaip yra su gyvuliu, kuris išgirdęs balsą sau nemalonų, meta ausis šen ir ten, kad dažinoti koks balsas, ir iš kur jis ateina. Šuo tankiai krapšto savo ausis, kad tą balsą kuogeriau galėtų išgirsti.

Žmogus visą savo supratimą, visą savo smegenų tobulumą, gauna iš lauko per jausmo nervus, todel yra svarbu, kad musų visoki jausmai butų lavinami ir jautrųs. Svarbiausias musų organas, tai yra jausmas girdėjimo, su kurio pagelba žmogus neapsakomai daug mokinasi ir pasigelbsti gyvenime. Tikras girdėjimas yra žmogaus smegenyse, bet smegenys nieko negali girdėt be tam tikro instrumento, kuris girdėjimą perduotų į smegenis. Ausis yra tuomi instrumentu ir labai gerai, kad savo ausį kiek galėdami suprastume.

Pati ausis iš lauko tarnauja kaipo koks ragas pagauti balso virpėjimą. Už ausies grybo arba rago eina kanalas, kuris visada prisipildęs medega vadinama ausies vašku, kurį gamta parupina ausyje, kad versdamas iš ausies valytų nekuopnumus del to, kad ausį giliai pačiam žmogui negalima išvalyti ir butų labai pavojinga, kad žmogus mėgintų giliai krapštyti, nes gale to kanalo ausis yra uždaryta su tam tikru bubneliu, į kurį atsimuša balso krutėjimas. Šis bubnelis yra labai dalikatnas, kartą praplėštas atima žmogui galę girdėjimo. Vaikam reikia aiškinti, kad į ausis jie nieko nedėtų, nes kada prisieina išimti, reikia krapštyti ir galima tas bubnelis sugadinti.

Už bubnelio tuojaus randasi ausies kaulukai, kuriuos bubnelis krutina pats krutėdamas nuo atėjusio balso oru tam tikrą trubelė nuneša žinią į smegenis. Iš to paties ruimelio kur stovi ausies kaulukai, eina kanalas mažas net į burną delei gavimo oro prie bubnelio, kad bubnelis butų lygiai oro spaudžiamas iš abiejų jo šonų. Bet nereik pamiršti, kad tas kanalas susisiekia su oru iš ausies į burną, todel nereikia mėginti išleisti bent kokis daiktas iš ausies į burną arba iš burnos į ausį. Trubelė, kuri eina nuo ausies kaulukų yra pilna tam tikrų siulelių kaip ir piano stygos, pripildyta tukstančiais. Smegenų tvirtintojai sako, kad tos stygos ausies trubelėje yra tos, kurios pagamina įvairius balsus ir perduoda nervais į smegenis.

Kaip stebuklingas tas ausies instrumento surėdimas, niekas negali to apsakyti. Ausije yra visokių balsų stygos, kurios gali pasitikti viską iš lauko ant tam tikrų savo trubelėje prietaisų. Bet ausis taipgi reikalauja tobulumo ir muzikantas, kuris veda didelę orkestrą, girdi visų instrumentų balsus atskirai ir greitai nurodo, kuris savo balsu neatliko darbo. To negali padaryti nelavinta ausis.

Nemuno Sunus.

T. ROOSEVELT BUVO PRIELANKUS LIETUVAI

Pulkininkas Roosevelt savo kalbose nekartą yra prielankiai išsitaręs už Lietuvos nepriklausomybę, taipgi ne sykį ir savo raštuose užsiminė, kad Lietuva turi tapti laisva. Dabar kada jis, visų Amerikiečių apgailestaujamas, umai pasimirė ir mes, Lietuviai, netekę esame vieno savo draugų ir ramščių. Žingeidaus, be abejonės, musų visuomenė pastarų p. Roosevelto laišku, kurį jis Pildomajam Tarybų Komitetui prieš pat savo mirtį prisiuntė, atsakydamas į Pildomojo komiteto pasiųstą laišką. Komitetas kreipėsi į jį prašydamas jo pagelbos išgavime Lietuvai laisvės ir inteikė jam memorandumą apie Lietuvą.

Roosevelto Laiškas Tarybų Komitetui.

(Vertimas)

Gerbiamieji: —

Ačiu už Tamistų labai malonų laišką. Kaip Tamistos gal žinote, aš dariau ir darau viską kas tik yra mano galėje del lietuvių, bet beabejonės Tamistos supratate, kad aš neturiu jokios įtekmės ten, kur yra reikalinga valdžios veikimas.

Ištikimas jusų,

T. Roosevelt.

Liet. Taut. Tarybos pasiuntė užuojautos telegramą Roosevelto našlei.

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

išreiškimą mažumos nuomonės, taip-pat ir pilną viešumą, bus tikras nubaidymas, jei ne pilnas užtikrinimas prieš nežmonišką apsiėjimą su mažuma viduje Lygon ineinančių valstybių.

Amerikos politikos pasisekimui yra reikalingi sekantis dalykai:

Visuotinas tautų susidraugavimas, remiantis principu, jog kiekvieno saugumas priguli nuo visų tvirtumos, pasiryžusios užlaikyti tarptautiškąją tvarką, suteikiančią lygybę politiškose teisėse ir ekonomijoje. Susidraugavimas turi buti remiamas ant demokratiškos konstitucijos, su centrale taryba arba parliamentu su tikriausia, kiek galima, atstovybe visų politiškų partijų iš įeinančių į Lygą tautų. Susidraugaviman priimama kiekviena tauta, bet tik toki tauta, kurios valdžia yra atsakanti prieš žmones. Tokio susidraugavimo sudarymas turi buti neatskiriama dalimi pačios taikos derybų ir teritorijų problemų rišimo, bet ne atskyrai nuo jų. Ji turi užginti tvėrimos mažesnių lygų ar ypatingų sutarčių, ar ypatingų ekonominiu susijungimų, boikotų ar išskyrimų. Narių tarpe nesutikimai turi buti pavesti jos teismiškoms įstaigoms. Jos administracija privalo buti sudaryta iš įstaigų, kurias dabar turi talkininkai, tiljas pakeičiant tarptautiškas įstaigas, praplėčiant jų veikimą ir sudemokratizuojant jų atstovybę. Susidraugavimo akstinu neprivalo buti vientik sujungt visas militares pajėgas nubausti, bet taipgi panaudojimas ekonomiškų turtų kontrolę butų butų kuriai nors valstijai paskatinimu ir išrokavimu ineiti draugijon, vietoj jai priešintis.

Visi šie principai yra praplatinimas tų principų, kurie buvo inausti į musų pačių tautiškąjį gyvenimą.

Jieškodami laisvės, musų protėviai atsisuko į vakarus, pasileido per Atlantiką ir uždėjo pamatus Amerikos valstijai. Net ir retai apgyventam krašte jie be kovos negalėjo atsiekti neprigulmybės, vienybės ir demokratijos tokios, kokią mes dabar turime. Prisiėjo musų gentkartei, su tais dalykais nepilnai atsiektais, atsisukti į Rytus, pasileisti į užmarį per Atlantiką, kad padėti žmonėms, iš kurių mes kilome, pasiekti tuos dalykus viduje labiau sumušto draugijinio audimo, atsisukti prieš despotizmo, autokratijos, imperializmo, priveligijos ir militarizmo spėkas, kurios augščiausiai buvo išsiplėtoję Prusijos planuose užvaldyti pasaulį.

Karėje ir taikoje mes stovime už principus, kurie perėjo per kiekvieną Amerikos perversmių gadynę. Musų revoliucijos karė, kurioje mes patįs kovojome už neprigulmybę ir tautiškumą, mes įsteigėme tradiciją, kuri ragina mus stovėti už laisvę ir silpnesniųjų žmonių apsisprendimą; už Belgijos ir Serbijos atstatymą; už suvienytą ir neprigulmingą Lenkiją; už Alzacijos ir Lotaringijos žmonėms teisybės atidavimą; čeko-slavokų ir jugo-slavų pripažinimą, už laisvę Rusijos revoliucijai pasiekti savo likimą. Ir savo užsistojimu del Monroe Doktrinos, už mažesnes Amerikos valstijas mes rėmėme viename žemės puskamuolyje tai, ką dabar raginame abiejų pamatan padėti.

Musų Civilėje Karėje mes nusprendėme ar gali patverti nauja tauta, pradėta laisvėje ir pašvęsta išmėginimui, jog visi žmonės yra sutverti lygiais; joj mes suteikėme laisvę rasei, kurią mes turėjome pavergę ir užtikrinome susivienijimą laisvų valstijų. Taip ir dabar mes stovime už plačiausią autonomiją, tikėjimo laisvę, civilę liuosybę, mažesniųjų tautų kilimą kulturoje, gyvenančių tvirtųjų tautų tarpe ir už kilimą gyventojų šalyse, kur šviesa dar nepasiekė.

Ir iš musų civilių sunkenybių, per kurias buvo sutvirtinta vienybė laisvųjų valstijų, kurios be tvirtų rubėžių ir be užsivydėjimo traukias nuo vandenyno iki vandenynui, mes stovime už sudarymą Tautų Lygos, kuri suvestų laisvuosius žmones į naują draugiškumą, kuri išrištų jų nesutikimus santaika ir sutarimu, kuri pavartotų ekonomiškąją ir politiškąją galybę prieš tautas, keliančias nesutikimus ir kuri butų atvira visoms tautoms, priimančioms jos principus, turinčiomis pilnai demokratišką valdžią, ir galinčiomis pritikti prie tokios laisvųjų tautų sąjungos.

Prezidentas Wilsonas ėjo sykiu su didžiomis vilnimis Amerikos tradicijos, kuomet jis apibudino šitą karę, kaipo karę "padaryti žemę saugia demokratijai."

Musų apskelbime neprigulmybės, musų konstitucijoj, Monroe Doktrinoj, ir pasiliuosavimo paskelbime, suteikėme dokumentus, kurie prisidėjo prie organizuotos žmonijos laisvės. Prezidento Wilsono valstybiniuose raštuose mes turime pamatus naujoms tiesoms. Kuomet giliai įsišaknėjusios reakcijos pajėgos galėtų trukdyti demokratišką išrišimą ir norėtų sugrąžinti senovės lenktiniuojantį militarizmą, pokarinę ekonomiją karę, paskirstymą į žiaurumą ir negijančias žaizdas, kurios vestų prie tolesnių karių ir atimtų iš dabartinės karės jos kiltumą, mes kreipiamės į visus laisvai manančius žmones stovėt už principus, kuriuos apskelbė Prezidentas, o mes kviečiame jungtis su mumis į draugiją, kad tai visa atsiekus.

(Čia seka parašai žymiausių Amerikos veikėjų politikoj, ekonomijoj, laikraštijoj ir abelnai socijaliame gyvenime.)

(Released by the Committee on Public Information.)

Dideliame požeminiame urve netoli Pittsfield, Mass. kuris dabar gamtos mokslininkų ištyrinėjamas, tapo atrasta šikšnosparnių su raudonom galvom, geltonų vorų ir baltų svirplių.

* * *

New Yorko pavieto teismo klerkas pranešė, jog porų persiskyrimų skaičius žymiai nupuolė nuo Suv. Valstijų įstojimo į karę.

* * *

Airija užaugina daugiau maisto del Anglijos negu del savo žmonių ir yra butinai reikalinga Anglijai del išmaitinimo jos žmonių. Airija ypač suteikia Anglijai gal vijų ir kiaulių. Airiai yra atsižymėję kaipo gabus kiaulių augintojai.

* * *

Tik du iš Suv. Valstijų prezidentų turėjo ne angliškas pravardes. Tiedu buvo prez. Van Buren ir prez. Roosevelt. Jų vardai yra holandietiški.

Am. Liet. Tautinės Tarybos Rezoliucija

(Prisiųsta.)

Lietuvių tauta apsispren-laisvės principais;

dusi yra tapti laisva ir suverenė, sulyg Prezidento Wilsono paskelbtų principų ir sulyg savo historinių ir tautinių teisių, etnografinėse rybose.

Etnografinė Lietuva susideda: 1) iš Didžiosios Lietuvos, t. y. Kauno, Vilniaus, Suvalkų ir Gardino gubernijų, kurių gyventojai, net ir vartojantieji kitas, ne vien lietuvių kalbas, jaučiasi Lietuvių tautos nariais; 2) iš Mažosios, arba Rytinių Prusų, Lietuvos, kurios gyventojai yra nusprendę prisidėti prie Didžiosios Lietuvos.

Lietuvos žmonės yra demokratinių įsitikinimų sunkaus darbo, trokštantieji tvarkos, lygybės prieš įstatymus visų Lietuvos gyventojų, neskiriant rasės, lyties, kalbos ir religijos.

Pastarais ketveriais metais Lietuvos žmonės nešė sunkų militarės Vokietijos jungą ir buvo beveik viso pasaulio užmiršti ir paleisti. Taip nusilpnintą Lietuvių tautą šiandien nori išnaudoti ir pavergti taip pat ir kiti kaimynai, be Vokiečių, butent Lenkai ir Didieji Rusai, kaip Bolševikai, taip Imperialistai ir Kadetai.

Kadangi, Vokiečių armijai esant Lietuvoje ir atsitraukiant iš jos, Lietuva neturėjo laiko nei galimybės suorganizuoti savo armijos, neigi pasigaminti ginklų nau- tvarkai užlaikyti ir šalį apginti nuo agresyvių kaimynų; ir

Kadangi Bolševikai iš rytų ir Spartakidai iš vakarų turėdami vienokius anarchijos siekius, kesinasi paskandinti šalį ramių gyventojų kraujuje ir išplėšti iš jų paskutinį turtą, likusį nuo pastarųjų keturių metų Vokiškųjų rekvizicijų; ir

Kadangi, iš antros pusės, visos Lenkų partijos kitaip Lietuvai laisvės nepripažįsta, kaip tik sąjungoje su Lenkija, — gi Lietuviai tokioje unijoje mato tiktai pavergimą savo tautai, — ir Lenkai visomis jiegomis stengiasi įvesdinti savo armiją Lietuvon, jos pavergimo tikslu, po priedanga gynimo jos nuo Bolševikų; ir

Kadangi Lenkų vadai, kaip Paderewskis, Dmowskis ir kt., informuodami pasaulio presą, nurodinėja,kad visa Lietuva turinti buti inkorporuota naujon Lenkijon; Lenkų militariai vadai grumoja net su ginklu atmušti Lietuvos sostapilę Vilnių ir okupuoti Lietuvą, — gi su tuo Lietuviai negali sutikti ir niekad nesutiks, todel

Mes, Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, savo susirinkime, 30 d. sausio, 1918 m., 320 Fifth Ave., New York, N. Y., —

1. — Griežtai ir visomis savo išgalėmis protestuojame prieš Rusijos Bolševikus, Imperialistų ir Nacionalistų užmačias bei Lenkų neteisėtą veržimąsi Lietuvon, kas nesutinka su Prezidento Wilsono paskelbtais tautų Council, 703 — 15th st., D.C.

2. — Prašome Suvienytųjų Valstijų valdžios ir žmonių umu laiku duoti Lietuvos gyventojams pagelbą:

a) Suteikiant ginklų ir amunicijos Lietuvos armijai ir milicijai, organizuojamai Lietuvoje;

b) Militarei komisijai iš tyrus dalykų stovį, — pasiunčiant Lietuvon reikalingą militarį kontingensą, jei ne kitaip, tai sudarius iš Lietuvių, tarnaujančių Suv. Valstijų armijoje, lietuviškus pulkus;

c) Sulaikant Lenkų veržimąsi Lietuvon, kurio aiškiu tikslu yra užmetimas nepageidaujamos Lietuviam Lenkų aristokratinės globos.

3. — Matome, jog suteikimas tokios pagelbos Lietuvai leistų jai sutvirtėti ir atgaivinti savo kulturinį gyvenimą; tas taipgi sudarytų pertvarą tarp Rusijos Bolševizmo ir Vokietijos Spartakizmo, kas prigelbėtų tų šalių tvarkai nusistovėti ir jų rekonstrukcijos darbui.

4. — Nutariame, kad ši rezoliucija butų pasiųsta S. V. Prezidentui Wilsonui, Senatui ir Atstovų Butui ir paskelbta Amerikos presoje.

Wilsono paskelbtais tautų Council, 703 — 15th st., D.C.

Su augšta pagarba,
Jonas Žilius.
Sekr. Tar. Pild. Kom.

APYSKAITA AUKŲ GAUTŲ PILDOMOJO TARYBŲ KOMITETO IKI 2 D. SAUSIO, 1919 M.

1. Ankščiau iki 10 d. gruodžio, 1918, apturėta $1991.50
2. Gruodžio 12, prisiuntė "Lietuvos" Redakcija, Chicago, Ill., surinkta per Karalio Kodžio dukters krikštynas $40.00
3. A. Slavicko iš Thorp, Wis., auka..... $25.00
4. Gruodžio 15, J. Lusausko iš Custer, Michigan, auka $10.00
5. Gruodžio 26, Teat. Sim. Dauk. Jaun. Kliubo, Chicago, Ill., prisiuntė K. Meškauskas $100.00
6. B. Vaišnoras, Pittsburg, Pa., Tautos Fondo Iždininkas, Vid-Europos reikalams atlygino.... $500.00
7. Gruodžio 31, Music Hall, Philadelphia, Pa., prisiuntė 8 Laisvės Paskolos Bondsus, ... $800.00
8. Sausio 2, Šv. Martyno Teat. Draug., Chicago, Ill., prisiuntė Izid. Pupauskas pinigais $100.00
bondsais 200.00

Sausio 6, 1919.

T. Naruševičius.

A. L. TAUTOS TARYBA NORI REZOLIUCIJŲ.

Pastaruoju laiku teko girdėti iš spaudos, kad daugelyje kolonijų lietuviai išnešė rezoliucijas ir protestus prieš pastangas lenkų ir bolševikų užimti Lietuvą. Tarybų pildantysis Komitetas, Washingtone, šiuomi kreipiasi prie Gerbiamos visuomenės su prašymu, kad kopijos tokių rezoliucijų ir protestų butų prisiųstos ir Komitetui, antrašu:

Executive Committee of the Lithuanian National

Ką "A. L." Skaitytojai Rašo.

Baltimore, Md.

Guodotina "A. L." Adm.!

Su šiuomi laišku prisiunčiu Jumis krasos ženklelius dviejų dolerių vertės už laikraštį "Amerikos Lietuvį," kuris manė lanko nuo pat pradžios jo įsteigimo. Aš esu pilnai užganėdintas tuomi laikraščiu, nes jame randu daugiausia žinių, svietiškų ir mokslišku. Labiausia mums, lietuviams piliečiams yra daug pamokinimu iš straipsnių Po Medžiu. Apart to, jusų laikraštyj yra daugelis gražių aprašymų. Jame nerandame jokių nereikalingų polemikų ir kritikų ir partyviškų ginčų. Delto su šiuomi laikraščiu nepersiskyrsiu pakol gyvensiu Amerikoj, o gal jisai mane lankys ir Lietuvoje.

Viso gero velijantis,
Juozas Martišius.

So. Boston, Mass.

Gerb. "A. L." Red.!

Siunčiu šiuomi 4 dol. Tam stom, 2 dol. už atnaujinimą mano prenumeratos, o 2 dol. kad siųstumete "A. L." naujam skaitytojui, p. M. Jauskui.

Kartu noriu pažymėti, kad mums labai patinka jusų laikraštis. Skaitymas lengvas, puikųs straipsniai, o labiausia mums patinka prakalbos "Žmogaus po Medžiu." Tenais randasi daug pamokinančių žodžių ir tikros teisybės. Ypačiai mane patiešino Žmogaus Po Medžiu Naujų Metų linkėjimai. Juos beskaitant, net graudu pasidarė, prisiminus savo gimtinę šalį.

Abelnai ,dėkuoju jumis už viską. Pasilieku jusų skaitytojas ant visados ir kalbinsiu kiek galėdamas daugiau žmonių prisidėti prie draugijos po medžiu ir remsiu visokiais budais šitą bepartyvišką laikraštį, kuriame nėra jokių melų, bet tik teisybės žodžiai.

Viso gero velydamas,
Su pagarba,
Petras Firovičius.

Gerb. "A. L." Red.!

Su šiuomi laišku aš ir mano draugas D. Uždavinis, siunčiame po 2 dol., už kuriuos malonėkite mums siuntinėti "Amerikos Lietuvį" per ateinančius metus. Mum labai patinka "Amerikos Lietuvis," Tas laikraštis yra lengviausias skaityti ir turi gerų pamokinančių straipsnių ir daug teisingų žinių. Jis eina tiesiu keliu, nesvyruodamas ir nepaisydamas kokių tai partijų, bet tik skleidžia teisingas žinias. Mes esame labai dėkingi už šį laikraštį ir veliname kožnam lietuviui užsirašyti "Amerikos Lietuvį." Mes pasistengsime platinti "Amerikos Lietuvį" kiek tik galėsime. Per praeitus metus, aš užrašiau 3 skaitytojus; šiemet stengsiuosi daugiau užrašyti.

Viso gero velijantis,
A. T. Venckus.

So. Gardner, Mass.

Sveikinu "Amerikos Lietuvį" su naujais metais, kaipo nenuilstantį karžygį, kuris taip sunkiai kariauna už liuosybę, nenuilstančiai stengiasi įvesti vienybę tarp lietuvių, šioj sunkioj valandoj. kuomet turime veikti išvieno jei norime išgelbėti musų brangią žemelę, kuri apsupta priešais iš visų pusių. Pas mus, ant nelaimės, partijos ir laikraščiai piaunasi tarp savęs, o negina suvieny tom spėkom tėvynę. Tiktai vienas "Amerikos Lietuvis" rupinasi grynai tėvynės reikalais, jis viens veikia tą didžiausiai naudingą darbą, rodo kelią, kuriuomi visi turėtume eiti, jeigu norime ko gero atsiekti.

"Amerikos Lietuvis" yra naudingiausias laikraštis skaityti, nes duoda gerus pamokinančius straipsnius ir svarbias žinias, o netveria tik kokių ten partijų. Aš labai myliu skaityti "A. L." ir stengsiuosi jį praplatinti, nes žinau, kad kožnas skaitytojas, kurį prikalbinsiu bus man dėkingas ir daugiau jau nepaliaus skaityti.

Su pagarba,
Juozas Deveikis.

AGENTO RAPORTAS LAIKRAŠČIO REIKALE.

Gerbiama "Am. Lietuvio" Administracija! Šiuomi pranešu Tamstoms, kad Tamstų laikraštis yra vertas pagyrimo, todel, kad kuriem tiktai užrašiau jį, tai visi jo skaitytojai man dėkuoja. Sako, tu žinojai, kad šis laikraštis, yra geras, todel ne veltui ir gyrei užrašydamas. Sako jie, kad nepersiskyrsią su juo, jeigu tik jis bus tokio rimto žmogaus redaguojamas ir jame eis bei tilps tokie straipsniai kaip kad dabar kad telpa Po Medžiu ir kiti. Man kaipo žmogui mylinčiam prenumeruoti laikraščius yra smagu, kad nereikia rausti už įkalbėjimą laikraščio.

Tik yra nesmagu ir nedidžiausios pasekmės užrašinėti laikraščius, kad randasi keletas žmonių su geroms širdimis, kurie visose sueigose gvoltus daro, kad per pavienius agentus neužsirašinėtų žmonės laikraščių, bet užsirašinėtų per knygyną, kurio dar kitas nė nežino, t.y. ar jis yra ar ne. Tokiu tai budu į Baltimore nedaugiausiai laikraščių ateina, kurių tai agentus boikotuoja.

Žmonės turėtų suprasti tą, kad varyti kuodidžiausią agitaciją laikraščių platinimui, o ne pastovinėti vieni kitiems kelią. Visi tie, kurie užrašinėja laikraščus arba pardavinėja literatura, žino kaip yra nelengva įkalbėti knygą ar laikraštį žmogui. O jeigu dar kas pastoja tam priešais, tai absoliutiškai nieko negalima veikti.

Mes visi, broliai ir sesutės, bukime daugiaus susipratę, kad nedaryti skriaudos, musų pačių tautos apšvietai trukdėsio. Dirbkime kiek kas galime, kad visi Lietuviai ir Lietuvaitės užsiprenumeruotų lietuvišką laikraštį.

A. Kurelaitis.

GERIAUSIA PAGELBA NUO MĖŠLUNGIO.

Sloan's Linement'as turi tą ypatybę, kad greitai palengvina nuo reumatiškų gėlimų.

Ten kur apsistoja kraujo tekėjimas nuo sukepimo, ši gyduolė **be trinimo susigeria iki vietai,** kur skausmas, suteikiant reikalingą šilumą ir greitai bei pasekmingai skausmą prašalinant. Pastebėtina pagalba nuo išlaukinių skausmų. niksterėjimų, išsisukimų, sustingimo, galvos skausmų, mėšlungio susižeidimo.

Pasirupinkite bonką tuojaus — pigiai atsieina, o daug ką reiškia. Klauskite aptiekoje **tikru vardu.** Kad reikalui parėjus butų visai šeimynai. Didelė bonką pigiau atsieina.

Sloan's Liniment Kills Pain

SKAITYTOJAMS.

Mieli Tautiečiai: — Kam tik laikas pasibaigė Malonėkite panaujinti savo prenumeratą. Mes rupinamės "Amerikos Lietuvį" jumis leisti, jųs rupinkitės užsimokėti. Jeigu kas nemano panaujinti, labai butų praktišką, kad praneštumėte. O kas manote imti toliau, malonėkite atsinaujinti prinumeratą. Laikraščio leidimas dabar labai sunkus, todel kviečiame ir jumis atjausti reikalą palaikyti lietuvišką spaudą. Širdingai kviečiame pas visus atsinaujinti. "Amerikos Lietuvį" ant toliau.

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Ką tik išėjo iš spaudos knygos, kurias galit jau persitraukt.

Esperanto kalbos vadovas, neapdarytas $1.00
apdarytas $1.25

Ką-tik išėjo iš spaudos kalbamokslis Francuzų kalbos, pirmas toks rankvedis francuzų-lietuvių kalboje, labai puiki dovanėlė kareiviams, padaryta kišenio formato, su apadrais. Kaina tiktai ..... 50c.

Paskiausia knygelė — pradžia ir pabaiga Romanovų giminės (ant Rusijos sosto). Viskas aprašyta: kaip Romanovai prasidėjo Rusijoje ir jų pabaiga su mirčia. Nikalojaus II aprašyta šitame numeryje "Amerikos Lietuvio." Knygelė papuošta su daugeliu paveikslu. Kaina tik ..... 25c.
su prisiuntimu ..... 30c.

"Amerikos Lietuvis,"
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

167 vokiečių profesoriai iš visų kraštų Vokietijos, pasirašė po dokumentu, kuriame jie protestuoja iš istoriško atžvilgio prieš Francijos pasisavinimą Alzacijos Lotaringijos. Protestas sako buk Alzacijos žmonės buvo vokiečiai per daugiau nė 1500 metų. Jie nori, kad Alzacija butų savistovė, jei negali buti vokiška.

GALVOS SKAUSMAS.

Gali buti daugelis visokių priežasčių, kurios duotų žmogui mislį, kad priežastis reikia atrasti greitai ir gydytis skubiai nuo galvos skausmo. Bet greitas gydymas neduos nuolatinio apstojmo galvos skausmo. Turi imti greitą pagelbą. Imk Severo's proškų nuo galvos skausmo. Vieną arba dvi proškos yra ikvaliai. Bakselis turi savyje 12 proškų, kaina 25c. gali gauti jas aptiekose.

W. F. SEWERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

AUTOMOBILIUS septynių sėdynių, visada galima pasamdyti nuo
KAZ. GUREVIČIAUS,
3 Ledge st.,
Worcester, Mass.
Tel. Park 3716M. (4)

"Lietuviškas Išradėjas"

Šitų vardu išleidome naują knygutę del išradėjų, talpinanti 20 paveikslų ir ilustracijų, visokių išradėjų ir išradimų, su aprašymais ir paveikslais miestų, New Yorko ir Washingtono.

Tą brangią knygutę, mes išsiunčiame kiekvienam ant pareikalavimo.

DYKAI!

Jeigu jus norite žinoti kiek turto žmonės prasigyveno ir kiek dar galima prasigyventi su pagelba naudingų išradimų, tai rašykite tuojaus, reikalaudami tos naudingos knygutės. Kaipo žinovai (ekspertai) patentų, — bandome išradimus DYKAI. Rašykite:
American European Patent Offices, Inc.
256 Broadway (AL.)
New York, N. Y.

VISI BIZNIERIAI GARSINKITĖS "AMERIKOS "LIETUVYJE."

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBE LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. X.

NAUJAS ADVOKATAS
BENJAMIN MENDELSOHN
Advokatas
Veda visokias provas teismuose. Kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai, hrovatiškai, rusiškai ir vokiškai. Ima provas šios šalies ir krajavas.
931-932 Slater Building
390 Main St., Worcester, Mass.

Kuopni Vaistai
IR UŽTIKRINTOS
GYDUOLES

Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Žmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.

Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.

Daktarų receptai kuogeriausiai speciališkai sutaisomi.

Brewer & Co.
56 FRONT STREET, ... WORCESTER, MASS.

Užsakymai prisiųsti pačtu, greitai išpildomi.

KURIS SUNAU GIDELINIŲ LIPK ANT KATRO

PAILSAI
GEROVĖS BIEJIEŠKODAMS

Nenusiminki Gerovė gyvena ant augšto kalno. Ten ją rasi, jeigu gerų kelių prie jos eisi.

Laikraštis "Lietuva" gerais pamokinimais ir teisingomis žiniomis nušvies ir palengvins tau tą kelią prie tavo gerovės. Tik pamėgink jį skaityti. *Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00.* Vieną numerį gausite pasiūtrėjimui UŽ DYKĄ, jeigu tuojaus atsišauksit

"LIETUVA"
814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Prieš gydymą.

Pasekmingas, mokslišKas gydymas dykai del vyru ir moterių.
Ar slinka jums plaukai?
Ar pražilę jusu plaukai nuo metu? Ar užkresti kokias nors nesveikumais ir limpanti ligė?
Ar randas plaiskotes, niežas odos galvos?
Ar plinki, bei pradedi plikti?
Ar kenkia kas iš auksčiau pasakytu ligu, tai stenkites apsaugoti jos. Užsakykete iliustrota knygute jusu prigemtą kalba:
"TEISYBE APIE PLAUKUS,"

Parašita europos garsingo specialisto, kurioje randas ivairios žinios:
Gražybe plauku,—sudejimas plauko ir odos galvos. Priežastis slinkimo plauku ir žiluma —Kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai i penkius savitis tureti gražius plaukus.-Žili plaukai.—Barzda.—ir dekavones nuo užganedintu ligetu.
Ketvirtoje savaite.

GYDYMAS DYKAI.

Šeštoje savaite.

Mes galeme pertikrenti kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulaiko slinkima plauku prašalina plaiskotes ir augina gražius plaukus Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiuciame kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." Išplaukete žemiau atspaustą kuponą ir siuskete šiandien.
UNION LABORATORY, Box 434, Union, N. Y.
UNION LABORATORY,
Box 434, Union, N. Y.
Siučiu 1 dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiuntimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." (Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

(Šitokios markės išduodama už įmokėtus pinigus).

GELBĖKITE NUKENTĖJUSIA LIETUVA

Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mokestis savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprupinimui.

Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokestis Nukentėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos žmonių aprupinimui.

Reikalaukite paaiškinimų ir siųskite pinigus šiuo adresu:

Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

MOTERŲ SKYRIUS

PASARGA KELIAUNINKAMS.

Sunkumai kelionės.

Keliavimas po šitą šalį yra ypač sunkus žmonėms, kurie arba visai Angliską kalbą nepažįsta, ar supranta ją vos truputį. Ar jus pamenat kaip ypatingai ir nesuprantamai jums viskas atrodė pirmu kartu Amerikon atkeliavus? Žmonių paprastai buvo visur daugybės, kurie kalbėjo ir rėkavo kalboje, kurios jus visai nesupratot. Jus nežinojot kur jus vežama ir gal buvote šiek tiek išsigandę.

Kelionei padaugėjus.

Nuo laiko, kaip Amerika į karę įstojo, keliavimas iš vietos į vietą daug pasidaugino. Moteris ir merginos skubinasi į naujas vietas kur didės dirbtuvės reikalauja daugybės naujų darbininkių. Yra žinoma, kad atrandama visur niekam nevertų vyrų ir moterų, kurie stengiasi išnaudoti visukeriopais budais nepripratusią prie kelionės moterį. Tokių žmonių reikia saugotis kiek tik galima.

Keliautojų pagelbos Draugija.

The Travelers Aid Society (Keliautojų Pagelbos Draugija) arba geriau sakant, apsaugos draugija, tapo įsteigta apsaugojimui keliaujančių moterų, merginų ir vaikinų nepratusiu prie kelionės. Ta draugija turi savo agentus kiekvienoje stotyje. Tos draugijos agentai turi ženklelius, norodančius, jog jie priguli prie minėtos draugijos, ir jei jums atsitiktų reikalas prie tokio agento (vyro ar moteries) atsikreipti, tai niekada neužsiganėdinkite nepamatę prie jų minėtos draugijos ženklo. Jeigu tos draugijos agentas ar agentka nesuprastų jus kalbos, tai ji pasistengs perkalbėtoją surasti. Rengiantis į kelionę jus galite parašyti į Travelers Aid Society porai dienų prieš išvažiavimą pažimint, kurią dieną ir valandą pribusi tan miestan kur jus važiuojat, ir paprašant, kas nors iš tos draugijos ateitų jus patikti. Visada aprašykite savo iššiurą, tuomi palengvinat jus pažinimą.

Nakvynė.

Niekada nereikia išsirengti kelionėn pirma nedažinojus tikrai apie vietą, ypač nežinomam mieste, kur butų galima ramiai apsieiti. Ir kaip ten nebutų, niekad nepriimkit pasiulymo arba neklauskit apie nakvynės vietą ar apsistojimą nieko kito kaip vien valdžios darbininko ar kokios draugijos ar kompanijos žinomo agento. Taipgi niekad nereikia rengties kelionėn neturint ikvaliai pinigų reikalui atsitikus arba tikietui namo pargryžti.

Nepažystami.

Yra labai pavojinga visokios pažintįs kelionėje su nepažįstamais žmonėmis. Nekalčiausiai išrodanti moteris gali jus į didžiausią nelaimę įvesti. Jeigu kas iš keliauninkų nepažystamų užprašytų jus į svečius ar ant pietų tan miestan, kurin jus keliaujat, niekad užkvietimo nepriimkite. Galu gale, niekados neatsivožykit eiti į nežinomas dalis miesto nakties laike.

Agentai.

Nežiurint kur jus keliausite ar busite, ten visada rasis ar koks valdininkas ar kokios draugijos agentas, kuris jums maloniai nurodys apsistojimo vietą ir tinkančią darbo agenturą. Niekad nesibijokit klausti rodos. Tie valdininkai ar agentai, tose vietose randasi ypač delei tokių patarnavimų.

Bažnyčia.

Keliaujant į naują nežinomą vietą gyventi arba darbo jieškoti yra geriausiu dalyku susižinoti pirmiau su kunigu ar kitu parapijos per statytoju. Per patarnavimą ir pagelbą jusų kunigo ar parapijonų, visada galėsite pagelbą gauti.

(Y.W.C.A. pranešimas.)

Moteris yra savininkės ir manadžerės daugiau negu 20 dienraščių šioje šalyje.

* * *

Skandinavų šalis buvo pirmutinės pripažinti moterims pilnas teises.

* * *

Sakoma buk daugelis vokiečių pramoninkų, kurie įgijo labai didelius turtus laike karės, negalėdami kitaip išgabenti savo turto iš Vokietijos, kur bijosi, kad valdžia nepaimtų jų neteisėtą pelną, vartoja orlaivius. Keleta orlaivių jau išgabeno daug turto Šveicarijon.

PRIE MOKSLO PATS IR KALBINK KITUS!

Lietuva bus laisva, jeigu tu busi laisvas. Tu tiktai tada busi laisvas kaip mokėsi skaityti, rašyti, rokuoti. Busi viską patyręs. Todel nemiegok, eik į mokyklą, jeigu negali pasiekti mokyklos, mokinkis namie ir kalbink savo draugus. Pradžiamoksles knygas gali gauti pts mus: —

ELEMENTORIUS	25c.
MOKINKIMĖS RAŠYTI	25c.
PRADŽIAMOKSLIS ROKUNDŲ	50c.
GRAMATIKA	50c.
ISTORIJA DABARTINIŲ KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ, Labai naudinga perskaityti ir išsimokyti tų šalių istorijas. Kaina	$2.00

Mokinkis ir vartok šias knygas ir kalbink tą-pat daryti savo draugus:

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

.J.A.U.
INKORPORUOTA MASSACHUSETTS VALSTIJOJE
.T.H.E.

PROGRESS SHOE MANUFACTURING CO

Ant $100,000.00.

Tuoj reikia surinkti $35,000.00.
Jau surinkta $12,000.00.

Pinigai apsaugoti kuopuikiausiai. Šėrai po $100.— **Avalų (shoe) krautuvių savininkams proga indėti pelningon išdirbystėn pinigus.**

Šią korporaciją organizuoja LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ, darbą veda tos bendrovės atstovas **inžinierius-chemikas P. J. Žiuris.** Jis jau Montelloje.

Visi skubinkitės prisidėti prie šios korporacijos. Kas pasivėlins — gailėsis visą gyvenimą.

Tuoj siųskite pinigus, adresuodami: —

THE PROGRESS SHOE MANUFACTURING CO.
58 AMES STREET,
MONTELLO, MASS.

Aaba:—

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION,
320 FIFTH AVE., NEW YORK, N. Y.

Severos Lietuviškas Kalendorius Del 1919 m. Dovanų

Neužmiršk gauti šitą knygą — kalendorių savo aptiekoje. Jie duodasi dovanų, be užmokesčio. Jeigu tavo aptiekorius neturi, rašyk tiesiog pas mus. Pasakyk savo draugams apie tai, mes norime, kad kožnas vienas jį turėtų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

KOSULIS IR KORIZA yra kasdieniniai lankytojai Kad juos nusivyti ir išvengti jų įtekmės, imk **Severa's Balsam of Life** (Severas Balsamą) del plaučių, kuris yra puiki gyduolė nuo kosulio. **Kaina 25 ir 50c.**

NEGROMULIOJIMAS padaro ligonį silpnu atneša užkietėjimą ir dispepsia. **Severas Balsam of Life** (Severas Gyvasties Balsamas) gelbsti išvyti lauk šiuos nesmagumus. Sustiprina visą sistemą ir reguliuoja **kepenų darbą. Kaina 85c.**

NEŠVARUS KRAUJAS yra priežastis del šunvočių, išsivertimų, skaudulių, papučkių ir inkstirų, kas turi buti gydoma kaipo valymu kraujo. **Severas Blood Purifier)** Severas Kraujo Valytojas) padaro šį darbą greitai ir sąmoningai. Kaina $1.25.

LINIMENTAS reikia vartoti visokiuose skausmuose, reumatizmso, neuralgijos ir kur tik Linimentas yra reikalingas ant viršutinių skausmų ir krampsų **Severa's Gothard Oiil** (Severas Godartiškas Aliejus) yra puikus linimentas tokiuose reikaluose. **Kaina 30 ir 60 centų.**

GALVOS SKAUSMAS reikalauja greitos pagelbos. Kad pagelbėti imk vieną arba du **Severa's Wafers for Headache and Neuralgia** (Severa's proškos nuo galvos skausmo). Kaina 25 centai.

UŽKIETĖJIMAS yra tankiai pasekamas su svaigimu galvos, tulžiavimu, geltlige ir kitais kepenų negalėjimais, kas gali buti lengvai prašalinta su greitu vartojimu **Severa Liver Pills** (Severa's Pigulkos Kepenom). Jos dirba greitai. Kaina 25 centai.

MOSTIS DEŁ ZAIZDŲ, kuri gydo greitai ne tik zaizdas, bet ir skaudulius, nudeginimus, nušutinimus, nubrozdymus ir įkirtimus, yra priimnas draugas į kožnus namus. Pamėgink **Severa's Healing Ointment,** (Sever's Gydančią mostį), yra gera Jauniems ir seniems. Kaina 25 centai.

GERAS APETITAS reiškia visuotiną gerovę. Įgauti gerą apetitą ir turėti, imk **Severa's Stomach Bitters** (Severos Skilvio Bitteris), paėmus laikas nuo laiko padaro stebuklus ir ant sveiko žmogaus. Kaina 75c. ir $1.50.

SILPNI NERVAI priduoda isomnia, nervingą histeriją, pailsimą ir nerviškumą. Jeigu nori padrutinti visą nervų sistemą, imk **Severa's Nervoton** (Severa's Nervotoną) yra puikus tonikas pailsusiems nervams. Kaina $1.25.

NIEŽAI žinomi kaip itch scobies, eczema, ringworm, ivy poison, salt rheumn, tetter, hives ir žnaibuliai nuo šilumos greitai išnyks, jeigu **Severa's Skin Ointment** (Severos Odinę mostį- vartosi. Reikia uždėti greitai ir tuojaus pajausi sveikatą. Kaina 50c.

STRENŲ SKAUSMAS veik visada galima atsekti į vidurinių inkstų nesveikatą. Atrasi, kad **Severa's Kidney ir Liver Remedy** (Severa's gyduolės nuo inkstų ir kepenų) yra geros gyduolės imti delei atgavimo sveikatos. Kaina 75c. ir $1.25.

MOTERIS ir MERGINOS yra tankiai dirva visokių moteriškų nedagalėjimų, kurie sulaiko jas nuo dieninio užsiėmimo, **Severa's Regulator** (Severa's Regulatorius) širdingai pasiulomas kaipo gyduolė tokių ligų moteriškos lyties, tai yra moterų draugas. Kaina $1.25.

SEVERA'S ŠEIMYNOS GYDUOLĖS yra parduodamos visose aptiekose. Prašyk savo aptiekoriaus. Jeigu negali gauti jų savo apielinkėje, pasiųsk užsakymą su pinigais tiesiog pas mumis:

W. F. SEVERA CO.,
CEDAR RAPIDS, IOWA.

DRAUGAS NELAIMĖJE!

Mainieriai, mechanikai, audėjai, fabrikos ir siap visokie darbininkai, dirbanti vidui ir lauke, yra nuolatini draugai

PAIN-EXPELLER

Jau suvirš penkios dešimtys metų kaip šita puiki gyduolė yra vartuojama su geriausioms pasekmems, išgydymui rumatizmo, skausmu krutinėje, šonose ir raumenyse, neuralgijos, strėnu diegimą, šalčio ir kosulio.

Neapsigaink pirkdamas pigius vaistus didelėse bonkose. **Reikalauk geriausiu.** Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaisbaženklis ant bakšiuko. 35 centai ir 65 centai už bonkutę. Gaunamos visose aptiekose, ar tiesiog is labortorijos.

P. AD. RICHTER & CO., 74—80 Washington St., New York, N. Y.

Knygų Agentas

Ar rašysi, ar skaitysi, ar surukusiam ruime kazyruosi?..

AR RAŠYSI, AR SKAITYSI AR SURUKUSIAM RUIME KAZYRUOSI?..

Ar matai šitą paveikslą viršui? Čia du gyvenimai žmonių nupiešti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dailina pasaulę, jo darbai kėravoja kitus ir tave patį. Atmink, kad mokslas ateina iš knygų ir sveiko protavimo!

Kitame šone matai žmones kazyrėms lošiančius, prirukę, ant tų dumų pažiurėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėms lošia, gal einikį iš noskių, o gal iš pinigų. Ar tu manai, kad jie išloš? — Nieko, viesai nieko! Žmogus tik tada praturti, kada dirba čėdydamas pinigą ir sveikatą. Šitie žmonės niekad savęs nevaldo, juos turi kiti valdyti iš jų politikieriai tik toki išeina, kad kitą nuskriaust.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skaityk gerų knygų, stok į eiles žmonių, kurie skaitosi sau už garbę buti apšviestų, sumaningų.

RASPUTINO aprašymo knygelę nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprašti kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį vergėją pavergė. Nelauk, siųsk pinigus dabar. Kaina tik.....40c

LIETUVIŠKAS ELEMENTORIUS. Jeigu nemoki skaityti, gali pats per save pramokti, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti ir rašyti savo kalboje. Kaina tik.....**25c.**

MOKINKIMĖS RAŠYTI. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti. Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi. Išmoksi gražiai rašyti tiktai už..... **25c.**

KALBAMOKSLIS ANGLIŠKAI ir LIETUVIŠKAI. Apie tą knygą nereikia nė sakyti, jųs žinote, kad ta kalba reikalinga. Jos vertė yra daugiau negu musų pažymėta kaina—.....**25c.**

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS, **50c.** Knygelė visada galima kišeniuje laikyti ir kad prisieina kokio žodžio žinoti, pažiurėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam.

ARITMETIKA, 50. Knygelė labai naudinga, delto kad kožnas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalus. Nusipirk, pamatysi, kad busi du syk vertesnis, prasilavinęs, matysi kaip geriau seksis.

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st., Worcester, Mass.

PEARL WHITE

Perstatyme

THE LIGHTNING RAIDER

Prasidės Sausio (January) 20 dieną, panedėly, RIALTO TEATRE, Millbury st.

Tai yra vienas iš puikiausių perstatymų, kuris nuo pradžios iki pabaigai sujudino žmogų baisiais ir maloniais atsitikimais, tęsis per penkoliką sąvaičių, kiekvieną panedėlį. Garsi aktorka **Pearl White** ima pirmą rolę lošime žaibuojančios vagystės, kuri atliko New Yorke pirmas episodas šio perstatymo, bus parodytas panedėlyje, labai svarbu nuo pirmo perstatymo sekti iki galo. Pirmas perstatymas suriša žiurėtoją su baisiais atsitikimais, pakavotais New Yorko sklepuose ir turintys susirišimą su apie Amazona Pietinės Amerikos. Turtingas chinietis dalyvauja šiame perstatyme, kuris turi robo išdirbystes Pietinėje Amerikoje. Turi savastyje neapsakomas brangenybes senovišką indą, kurį nuo jo pavogė, vagystė, kuri gali pasaulę į kraujus apversti. Svarbu yra pamatyti, todel verta nuo pradžios šitą perstatymą pasekti į **RIALTO TEATRE, Millbury street.**

VIETOS ŽINIOS

Aušrelės chorui simpatizuoja.

Nedėlioj, pasibaigus praktikui, pirm. A. Janušionis paragino choristus idant įsigytų pianą. Nors dabar žmonės mažai dirba, vienok tuojaus tapo suaukauta apie 70 doierių. Labai nudžiugino choristus tas, kad svečiai, kurie buvo atsilankę laike praktiko, prisidėjo su aukomis. Iš atsilankusių svečių daugiausia buvo kareivių. Kadangi Aušrelės choras turės 25 sausio šokius, o nedėlioj 26-tą dieną koncertą, tad visi atsilankusieji kareiviai pasižadėjo patįs atvažuoti ir daugaus kareivių atsivežti.

Girdima, kad bostoniečiai labai skaitlingai atsilankys, taipgi laukiama svečių kitų apielinkės miestų.

Geriausiai šokantiems Aušrelė skiria puikias dovanas.

Atyda: Norintieji mokinties lietuvių kalbos gramatikos, rašliavos ir aritmetikos, malonėsit atsilankyti seredos ir pėtnyčios vakarais Aušrelės kambaryje Rialto Teatro name. Gaidų mokina ketvergo vakare — visiems už dyką. **J. S.**

Worcesterio Majoras, p. P. G. Holmes, apie mėnesis atgal pasiuntė prašymą į Washingtoną, kad Worcesteriui butų duota viena iš atimtų teutonų kanuolių Nors tukstančiai S. V. miestų tą pat reikalavimą yra padavę, bet gi manoma, kad Worcesteris turi ypač gerą progą gauti kanuolę del paminklo, nes jo prašymas buvo paduotas tarp pirmutinių. Norima gauti kanuolę del paminklo.

Gaisras sumaikino medžių sankrovą.

Vakare 11 d. sausio (apie 6 val.) gaisras ištiko P. W. Wood medžių kompanijos sandelyje (lumber yard) ant Garden gatvės. Ugnis prasidėjo pat viduryje kiemo ir nors maž-daug visi Worcesterio ugnegesiai pribuvo, negalima buvo užgesyti ugnies pakol viskas nesudegė. Biėdies sakoma padaryta ant $120,000. Policija yra persitikrinus, kad kas nors tyčia sukurė šitą gaisrą, kaip ir du gaisru Sawyer medžių sandėliuose praeitą metų.

1918 mete, Worcesterio gyventojai nupirko Karės Taupymo ženklelių (War Savings Stamps) už $1,736,-116.

12 d. sausio, Rialto teatre, atsibuvo Suvienytų Katalikiškų draugijų koncertas ir kartu prakalbos. Kalbėjo p. Gudas ir kun. J. Jakaitis. Buvo priimta rezoliucija protestuojant prieš lenkų ir boliševikų pasikesinimus ant Lietuvos. Koncertas susidėjo iš choro dainavimo, kvarteto, dueto bei solo dainų. Taipgi buvo po korneto, trombono ir saksofono solo. Lietuvių orchestra, vedama Jono Kavecko, ypač gerai atliko savo užduotį.

Reporteris.

L.M.P.S. 12 d. sausio buvo surengta vakarienė su programu, kurį išpildė vien tik maži vaikučiai po vadovyste p-lės Jablunskaitės. Programas likos atlikta vidutiniškai. Suprantama, jeigu tėvai pasistengs ir toliau leisti savo vaikučius lietuvių mokslainėn —užaugus jiems lietuvių visuomenė turės puikų pavyzdį dailės srityje.

Svetis.

Paskirkime Lietuvos Dieną.

(Prisiusta.)

Ištikrųjų mes galime skaitytis save laimingais palyginime su išpustyta Europa ir musų tevyne Lietuva, kur musų broliai viso neteko ką turėjo, o kas tapo užkavota, tai kryžiokai surado ir atėmė. Mes nekentėme baimės, bado ir šalčio, mes nebuvome kryžiokų vergovėje. Kryžiokai užimdami Lietuvą viską plėšė ir atėmė nuo gyventojų, ką tik galėjo atimti: kontribucijas, maistą, drapanas ir gyvulius. Dabar grįždami atgal vėlgi plėšia viską, ką pakeliui užtinka.

Atsidarius susinešimams su Lietuva išgirsime ir pamatysime baisiausius apsakymus ir paveikslus gyvenimo musų brolių po kryžiokų letena, išgirsime šauksmus: pagelbos, gelbėkite, padėkite!

Taigi ruoškimės prie visokio gelbėjimo — politiško ir materiališko, nes musų broliams reikia visko. Kad tai padaryti, kas yra musų priedermė-pavidnastis, kaipo žmonių, turime pasiskirti sau **Lietuvos Tėvynės Dieną**, kurios uždarbį-pelną paaukautumėm Lietuvos reikalams per Lietuvos Neprigulmybės Fondą. Dabar geros valios tautiečiai aukauja po šaunas sumas Kalėdų Eglaitei — L. N. Fondui. Bet kada visi Amerikos lietuviai, kiekvienas, paaukautų savo vienos dienos uždarbį, tai nejutoms suma pasiektų **porą milijonų dolerių,** iš ko butų didelė nauda musų broliams tėvynėje, o mes to nė nejaustumėm.

Darydamas **Lietuvos Dienai** pradžia pridedu dienos uždarbį $5.00 ir atsišaukiu į visus lietuvius Amerikoje tą patį padaryti nevilkinant. Pinigus galima siųsti pavieniu arba grupomis į laikraščių redakcijas: "Vienybės Lietuvninkų," "Dirvos," "Tėvynės," "Lietuvos" ir "Sandaros," išrašant money orderius ar čekius Tamo Paukščio vardu, o redakcijos jau priduos jam apgarsindamos aukautojus.

P. Mikolainis,

(Puikus sumanymas, tik geistina butų, kad atsišaukiant į visuomenę butų daugiau prisilaikoma teisybės ir nebandoma suvadžioti aukautojų. Aukautojai privalo žinoti kam pinigai bus suvartojami. Neprigulmybės Fondas yra grynai politikos reikalams, ir materiališkos pagelbos niekam nežada. Kodel autorius agituodamas už jį rašo apie materiališką pagelbą? Rodos Neprigulmybės Fondas turi savas geras puses ir nereikalinga butų perstatyti jį neteisingoje šviesoje. Red.)

Pajieškojimai.

Pajieškau Kazimiero Petkevičiaus, Panevėžio pav., Si nkakiš kio kaimo. Pirma gyveno Chicagoje, dabar nežinau kur jis yra. Meldžiu atsišaukti.

Jos Besher,
55 Wilson st., Hartford, Conn.

Pajieškau Aleksandro Abuajos, Petro Gaigalaičio, Albino Gaigalaičio, Amilės Čipinskaitės, Amilės Vinslovaitės, taipgi ir daugiau pažįstamų. Visi Kauno gubernijos, Alizavos parapijos.

Mr. Jurgis Vagulis,
4 Crown st. Haverhille, Mass.

Parsiduoda Namai

Naujas 3-jų familijų namas, šalia Windham st., puikiausia vieta ant šio kalno. Prekė tik $7,600, $1,000 įmokėti.

Hamilton st. Naujas 3-jų familijų didelis lotas, puiki vieta. Prekė $6,600, $600 įmokėti.

Farma 46 akrų, dirbamos žemės, sodas, 9 karvės, 2 arkliai, 30 vištų, vežimai, įrankiai, šienas, graži vieta, 10 mailių nuo Worcester. Farma randasi tarpe ežerų. Prekė $4,200, $2,000 įmokėti.

Išiurinkite savo namus bei rakandus per

J. BUROKAS,
12½ Millbury st.,
Worcester, Mass.

Tik ką išėjo iš spaudos naujas veikalas "Gyvenimo Verpete," parašė Bl. Kadagutis, 77 pusl. Kaina 45c. Imant daugiau, parisduoda su nuošimčių. Šis veikalas vienas iš tinkamiausių šių lietuvių scenai. Aktorių įeina 12. Išleido L. D. D. D. "Aušrelė," Worcester, Mass.

Norintieji šį veikalą gauti, kreipkitės prie administratoriaus.

Pr. Zataveckas,
20 Alpine st., Worcester, Mass.

P.S. Reikalaudami vienos knygutės, malonėkite drauge prisiųsti 45 centus krasaženkliais (stampomis).

TIKRASIS TURTAS.

"Trokštu, kad Nauji Metai atneštų jums turto nevien auksе, bet sveikata ir daug laimės." Taip skamba gauta dauguma naujų metų pasveikinimo atvirutės ir nėra abejonės, kad sveikata yra tikruoju turtu.

Taigi pasiskaitykite, ką p. Agnes Vanek, Edger Pl., Baltimore, Mad. rašė mums gruodžio 20, 1918:

"Budavau paniurus ir susierzinus, nieks mane per ilgą laiką nelinksmino, pakol nepradėjau vartoti Triner's American Elixir ir of Bitter Wine." Susierzinimas, galvaskaudžiai, susinervavimas ir tt., paeina nuo nevirškinimo gerai vidurių. Tokiuose atsitikimuose Triner'io American Elixir tuoj suteikia pagelbą. Aptiekose $1.10.

Del išsinarinimų, rumatiškų sutinimų ir neuralgijos skausmų, lumbago ir tt., nieko nėra geriausio kaip Triner's Liniment 35 ir 65 centai aptiekose, su prisiuntimu 45 ir 75 centai.

Joseph Triner Co., 1333-1343 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

MERGINOM IR MOTERIM.

Pas mus galite gauti įvairių kvietkų padarytų gatavai, tiktai sudėti į kruvą ir turėti tokius gražius kvietkus kaip ir gyvus. Lapai taipgi pritaikinti prie visokių kvietkų. Jeigu nori padabinti savo ruimą, kad gražiai atrodytų. Gaukite šių kvietkų.

M. Paltanavičia,
15 Millbury street,
Worcester, Mass.

Žemė ir Miškas už dyką!!!

KAM MOKĖTI didelius pinigus už žemę, kuomet galima ingyti 57 akrus gražios žemės už dyką?

ŽEMĖ DERLINGA, apie 12 akrų dirbamos, reštas miškas ir ganyklos su niekad neišdžiustamais šaltiniais.

TA ŽEMĖ RANDASI 15 mailų nuo Worcesterio, arti North Rutland miestelio, 10 minutų ėjimo nuo dirbtuvės ir storo, šalia lietuvio ukės.

VIETA LABAI SMAGI, gražųs reginiai, triobos sustatytos ant kalnelio arti vieškelio. Palei triobas esama vaisingų medžių, kiek atstui randasi gražus pušynas.

GALIMA INGYTI TĄ ŽEMĘ UŽ DYKĄ, užmokėjus tik pusę kiek vertos yra triobos. Šviesi 10 ruimų stuba, tvartai, vištininkas, tik už $1,700. Labai lengvos išlygos.

NORĖDAMAS PIRKTI FARMĄ, pasinaudok proga ir pasiskubink, nes ta farma turi but parduota trumpame laike.

A. BLAŽYS,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

IŠPANIŠKA INFLUENZA.

"Užpuola tuos pirmiausia, kurie turi katarą." Štai viena gyduolė ant kurios ligoti gali pasitikėti. Jeigu nori nusikratyti katarą ir visus jo biaurius simptomus nuo savo sistemos trum piausiame laike. Gali su musų automatišku įkvėpimu. Gydo Išpaniška Influenzą, katarą, dusulį, šieno drugį, kosulį, šaltį ir kurtumą. Išgydo ir laiko išgydytą. Užtenka ant viso gyvenimo. Prisiųsime šitą gyduolę per pačtą už 2 dol.

Mažiausia apie 2 kvortos nuodiškų snarglių subėga iš galvos į pilvą per 24 valandas, blogame kataro padėjime ir susirgdina vidurius. Vienutėlis budas išgydymo yra sustabdyti bėgimą.

Nereikalauji sirgti nė vienos dienos. Ta liga yra pavojinga ir užsibaigia su džiova.

Parsisiųsk šitų gyduolių tuojaus.

HERB REMEDY CO.
503 Trust Bldg.,
Galveston, Texas.

NEATIDĖK, BET PIRK ŠITA MAŠINĄ DABAR.

Vienas iš naudingiausių išnislų gaspadinei. Iš vieno svaro viesto ir vienos kvortos pieno, padarysi 2 svaru sviesto ir viestas bus šviežiutėlis, turės skanų smoką, persivalys ir netalpins savyje apgavingų primaišynų; reiškia nebus adultaravotas

šrokuota, kad per metus sučėlysi 25 dol. turėsi šviežią sviesą. Jeigu kada užsiliks smeonos ir tai galėsi sumušti į sviestą. Muštuvas stiklinis druai padarytas. Visas paaiškininas bus lietuviškai išdrukuotas kaip su juom apsieiti. Mes ją įvarantuojam, delto kad mes pajs vieną vartojam ir žinome kad veisybė. Prisiųsk 2 dol. o muštuvą su patarimu tuojaus apturėsi. Arba užrašyk bent 4 "Am. Liet." skaitytojus, o mašinėlę gausi do-

M. Paltanavičia,
15 Millbury st. Worcester Mass.

Geriausios rušies akiniai,— 1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės $2.50, musų kaina $1.98. Stiklus akiniams suteikiam sulyg akių per musų akių registruotą Optometristą — nedaugiaus kaip $2.50.

OPTICAL DEPT.
Denholm & McKay Company
Worcester, Mass.
Boston Store.

SPECIJALIŠKAS IŠPARDAVIMAS PER 10 DIENŲ.

Su numušimu 10 nuošimčio laike šio specijališko išpardavimo. Musų ekspensai maži, todel musų kainos yra pigios.

Geriausi rubai, vėliausių madų, vyrų ir vaikų, pas — **STAYMANS,**
7 Vernon st., Worcesteryj.

REIKALINGA merginos del lengvo darbo prie dratų. gera mokestis: nuo 12 iki 15 dol. ant sąvaitės, $1.50 ant dienos pakol mokinasi. Ateikite pas

Hamblin & Russell Mfg. Co., 28 Water st., Worcester,

SUMAŽINK BRANGŲ PRAGYVENIMĄ.

Nebuk be cukraus. Mes prisiųsime trįs svarus chemiško cukraus, su kuriuom pasaldysite daugiau kavą, kaip kad su 75 svarais paprasto cukraus, kurį perkate krautuvėse. Chemiškas cukrus yra 25 kartų saldesnis kaip kad bent koks nors cukrus pasaulyje, ir yra išdirbtas chemiškai iš tikro maisto su paslaptingu procesų. Prisiųsk vieną popierinį dolerį už tris svarus. Atmink, kad trįs svaraią yra lygus 75 svarams paprasto cukraus, Jeigu neužsiganėdinsi grąžiname pinigus.

JOHN H. RICKVICH,
P. O. BOX 401, Auburn, Wash.

PUIKI UŽEIGA PAS

ANTANĄ SVIDERSKĮ

Jis laiko puikų restaurantą, saliune, netoli nuo stoties, pakeleivingiems ir Worcesterio lietuviams labai paranku. Visada prilmnus patarnavimas. Prie gerų valgių galima gauti ir išsigerti. Atminkite adresą:

59 GRAFTON ST.,
WORCESTER, MASS.

DR. J. A. TESSMER
DENTISTAS
306 Main St. Tel. Park 3310
Laikis savo ofisa atidara Utarnyko ir Ketvergo vakarais pervisus žiemos mėnesuis.

HOTEL VERNON
Prop. M. McCADY
Puikiausis hotelis lietuvių apgyventoj viesoj.
VERNON SQUARE,
Worcester, Mass.

ŽUVŲ RINKA

Sviežiausias žuvis, ikisterius, kiemius vėžius taip-gi marinuotus galima gauti kenose.

Tyras God Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.

SULLIVANS VERNON SQ.
FISH MARKET.

NORĖDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavotį kambarius ir tt.. garsinkitės "Amerikos Lietuvyje."

Pagelbsti Sergantiem

Gydau moterų užsisenėjusias ligas, kaip tai vidurių, baltųjų, mėnesinių, priepuolio, sukatų ir patrukimų.

A. KUPSTIENĖ,
366 Millbury st.,
Worcester, Mass.

"AUŠRINĖ"

Geriausias moterų žurnalas, išeina prieš 15 dieną kiekvieno mėnesio. Kaina metams su prisiuntimu $1,50. Adresas:

"AUŠRINĖ,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Lietuvis Graborius

Šiuomi pranešame Worcesterio lietuviams, jogei mes užsimame graborystės reikalais. Atliekame kuopigiausia ir geriausia laidotuvių reikalus. Taip-gi pat ir krikštynų ir vestuvių rėikalus.

Viską atliekame kuopuikiausia ir meldžiame su visais reikalais kreiptis pas mus šiuo adresu:

Simonas Grinkevičius,
80 Ward st.,
Tel. Cedar, 1994.
Worcester, Mass.

Dr. Kathalin Voorhis

28 Pleasant St. Worcester, Mass.

Speciališkai užsiima gydimu MOTERŲ ir VAIKŲ nuo visokių ligų.

Valandos nuo 2 iki 4 po pietų
Ir nuo 7 iki 8 valandu vakare

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas auksavime	Žemiausios Kainos

Traukiu dantis be skausmo

DR. FREDER ICK BROWN
34 FRONT STREET **Next To Plaza Theatre**
Atdara Vakasrais

Lietuviška valgykla ir keptuvė įvairių gardumynų

Su šiuomi pranešam visiem lietuviam kad prie musų valgyklos šiomis dienomis mes atidareme ir keptuvę įvairių piragaičių, keksų ir pajų. Kviečiame pas mus užeiti valgyti nes čia visada rasite sviežiai viską padarytą. Taipgi į namus galėsite imti musų keptuvės gardumynus.

Nepamirškite adreso

ROYAL LUNCH
12 Grafton St. Tel. Park 8266 **Worcester**

KUR BĖGI JONUK?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.

Nepamirškite musų

Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

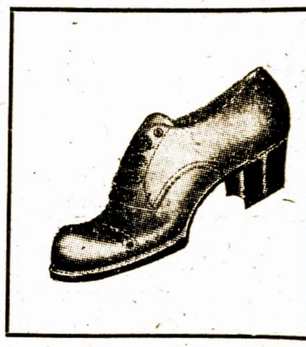

Naujausios mados sutai, skrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negu kur kitur.

Kviečiame visus atsilankyti

V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.

Geriausias Blekorius!

PELENŲ SIETUS, TRIUBAS IR BAČKAS DAROME IR TAISOME.

Blekes stogus, boilerius, šilto oro pečius įdedame ir taisome. Garo gazo ir vandens triubas įvedame ir taisome. Darbą gerai ir nebrangiai atliekame.

Smith Heating & Ventilating Company
34 36 ir 39 Bartlett Street, ties Trumbull Square
WORCESTER, MASS.

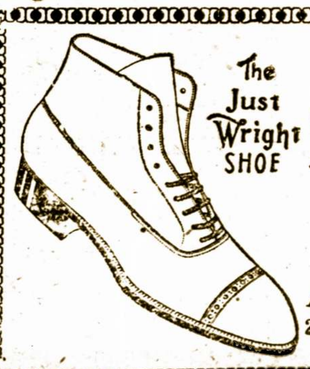

The Just Wright SHOE

GERIAUSIA
Ceverykų Krautuvė

Jeigu nori nerų drutų ir smagių Čeverykų ateikite pirkti pas

Amutį ir Ananką

o visada busi užganėdintas savo pirkimu.

Amutis ir S. Ananka
27 Millbury St., Worcester, Mass